

© Copyright by Starostwo Powiatowe Żagań

Tekst | Text: Aniela Cichalewska

Fotografia | Photos | Fotos:

Jan Mazur, archiwum Starostwa Powiatowego w Żaganiu

Tłumaczenie | Translation | Übersetzung:

EN Katarzyna Kozik, DE Jerzy Bielerzewski

Wydawca | Publisher | Herausgeber

Starostwo Powiatowe Żagań

Realizacja | Realization | Realisierung

Wydawnictwo:

Rok wydania: 2022

● Wstęp

"Szlak architektury rezydencjonalnej w powiecie żagańskim" to nowy produkt promocyjno-turystyczny oraz ścieżka edukacyjna z zakresu historii i zabytków architektury. Pierwsza edycja szlaku zawiera 15 obiektów architektury rezydencjonalnej, położonych na obszarze różnych gmin powiatu żagańskiego i pochodzących z różnych okresów historycznych.

Na terenie powiatu żagańskiego możemy naliczyć kilkadziesiąt zabytków architektury rezydencjonalnej, wliczając do tej grupy średniowieczne zamki, renesansowe dwory obronne, barokowe pałace oraz nowożytne wille (często zwane także pałacykami). W ramach szlaku ujęto obiekty aktualnie użytkowane i dostępne lub w trakcie prac rewitalizacyjnych.

Głównym punktem szlaku jest Pałac Książęcy w Żaganiu, związany z historycznym Księstwem Żagańskim oraz takimi postaciami, jak Wallenstein czy księżna Dorota de Talleyrand-Perigord. Zdaniem niektórych, księstwo to w pewnym sensie nadal istnieje, a w sieci odnajdziemy informacje o aktualnym księciu Dino i Żagania.

● Einleitung

Mit dem Kultur- und Bildungspfad „Residenzarchitektur im Landkreis Żagań“ hat das Landratsamt nun ein neues Produkt im Rahmen seines Tourismusmarketings entwickelt, das der Geschichte der Architekturdenkmäler im Landkreis gewidmet ist. In einem ersten Schritt wurden 15 Objekte der Residenzarchitektur ausgewählt, die in verschiedenen Gemeinden des Landkreises gelegen sind und aus unterschiedlichen Epochen und zugleich Stilrichtungen stammen.

Der Landkreis Żagań kann mit gleich mehreren Dutzend Objekten der Residenzarchitektur aufwarten; zu dieser Gruppe zählt man insbesondere mittelalterliche Burgen, sog. Feste Häuser aus der Renaissancezeit, barocke Schlösser wie auch moderne Villen (die häufig auch als Palais bezeichnet werden). Entlang des Kultur- und Bildungspfades befinden sich Objekte, die gegenwärtig genutzt werden und der Öffentlichkeit zugänglich sind oder instandgesetzt werden.

Haupt- und Ausgangspunkt des Pfades ist das Herzogliche Schloss in Żagań, das mit dem historischen Herzogtum Sagan und so herausragenden Persönlichkeiten wie Albrecht von Wallenstein und der Herzogin Dorothea de Talleyrand-Périgord verbunden ist.

● Introduction

'The trail of residential architecture in the county of Żagań' is not only a new project of promotional and touristic meaning but also educational path on the history and architectural monuments. The first edition of the trail includes 15 facilities of residential architecture, located in different municipalities of county of Żagań, which come from different historical periods.

In the county of Żagań, there are several dozen of monuments of residential architecture, including the medieval castles, renaissance defensive manors, baroque palaces and modern villas (often called also mansion). Within the trail, both currently operating and accessible facilities and those during revitalizing works are included.

The main point of the trial is the Palace in Żagań, connected to historical Duchy of Żagań and people such as: Wallenstein or the Duchess Dorothea de Talleyrand-Perigord. According to some people, the Duchy still exists in a sense, and on the Internet the information about current Duke Dino as well as Żagań can be found.

Pałacowi towarzyszą dawna Siedziba Kamery Księżej (obecnie Sąd Rejonowy), kojarzona z francuskim pisarzem Stendhalem, oraz Dom Wdowi (obecnie Urząd Miasta), które wraz z zabudową Placu Słowiańskiego tworzą swoisty księżycki klimat centralnej części miasta. Szlak zaprowadzi nas również do pobliskiej Willi Metzke z reliefami Sartoriniego i położonej vis a vis Willi Meyera.

Na szlaku nie wolno pominąć żagańskiego Hogwartu - tak obecnie nazywaną siedzibę Szkoły Muzycznej I i II stopnia, wyjątkowej urody obiektu, na który składają się odrestaurowane budynki zespołu szpitalnego ufundowanego przez Księżną Dorotę.

Ponadto Żagań posiada bogatą paletę innych godnych zwiedzenia obiektów, wśród nich warto wymienić choćby Zespół Poaugustiański ze słynną biblioteką klasztorną.

Einige vertreten die Ansicht, dass dieses Herzogtum noch heute besteht, womit man im Internet zugleich Angaben zum derzeitigen Herzog von Dino und Żagań finden kann.

Zu den Schlossgebäuden zählen ebenso der einstige Sitz der Herzoglichen Kammer (heute das Amtsgericht), die historische Bezüge zum französischen Schriftsteller Stendhal aufweist, wie auch das Witwenhaus (heute Sitz der Stadtverwaltung), die gemeinsam mit den Gebäuden rund um den Slawischen Platz dem Stadtzentrum von Żagań eine wahre herzogliche Atmosphäre verleihen. Der Kultur- und Bildungspfad führt darüber hinaus zur nahe und *vis-à-vis* der Villa Meyer gelegenen Villa Metzke mit Reliefarbeiten von Constantin Sartori.

Ein weiteres Highlight entlang des Pfades ist das „Hogwarts von Żagań“, wie der Volksmund den Sitz der Staatlichen Musikschule nennt. Einst war in diesen bezaubernden, heute frisch restaurierten Gebäuden das nach ihrer Stifterin, Herzogin Dorothea, benannte Hospital untergebracht.

Darüber hinaus wartet Żagań mit vielen anderen historischen Objekten auf, die man unbedingt besuchen sollte: an erster Stelle sei hier das Augustiner-Chorherrenstift mit seiner berühmten Klosterbibliothek erwähnt.

The Palace is accompanied by former Headquarters of the Duke's administration (currently the District Court) associated with French writer Stendhal and the Widow's House (currently Municipal Office) which with the development of the Słowiański Square create peculiar ducal atmosphere of the central part of the town.

Moreover, the trail leads to nearby Metzke's villa with Santonirie's relief located vis a vis Meyer's villa.

On the trail, the Hogwart of Żagań cannot be overlooked – this is the current name of the seat of the State Music School of 1st and 2nd Level. The facility of unique beauty, which consists of renovated buildings of the hospital complex founded by Duchess Dorothea.

Furthermore, Żagań possesses wide palette of worthy visiting facilities, among which the Former Augustinian Complex with famous monastery library is worth listing.

Tak samo z księstwem związany jest Zamek Witków nad Młynówką, ziemiana forteca uchodząca za krajowy unikat w swoim rodzaju, udekorowana wewnętrznie nie mniej wartościowymi gotyckimi freskami. A nieco poniżej Pałac Chichy, przechowujący wydobyte ze stawu popiersie księżnej żagańskiej Wilhelminy Katarzyny Biron.

Zabytkiem cennym w skali województwa jest położony w Borach Dolnośląskich Pałac w Iłowej. Przedmiotem podziwu są misterne sztukaterie w jego wnętrzach zaprojektowane przez profesora Philippi, a wykonane przez mistrza Giovanette. Pałac otacza park z takimi atrakcjami, jak Mostek Miłości, Ogród Japoński, Ogród Chiński. A tuż obok odrestaurowana Rezydencja Janków z końca XIX wieku, należąca niegdyś do fabrykanta Paula Winklera. Chwile zachwytu przeżyjemy w pobliskiej szkółce krzewów ozdobnych "Pudełek".

Ebenso eng mit der Geschichte des Herzogtums verbunden ist die Burg Witków (ehem. Wittendorf) am Gibirgsbach (Brzeźniczanka), bei der es sich um eine landesweit einzigartige mittelalterliche Festung handelt, deren Innenräume mit nicht weniger kunsthistorisch wertvollen gotischen Fresken dekoriert wurden. Etwas unterhalb gelegen ist das Schloss Chichy (ehem. Kunzendorf), in dem Büsten der Saganer Herzogin Wilhelmine Katharina von Biron aufbewahrt werden, die man aus dem Schlossteich geborgen hatte.

Ein regional bedeutsames Baudenkmal ist das in inmitten der Niederschlesischen Primärwälder gelegene Schloss in Iłowa (ehem. Halbau). Es wartet mit kunstvoll gestalteten Stuckarbeiten auf, die von Professor Philippi entworfen und von Meister Giovannetti ausgeführt wurden. Umgeben ist das Schloss von einer beeindruckenden Parkanlage, in der u.a. eine Brücke der Liebe sowie ein Japanischer und ein Chinesischer Garten Besucher in ihren Bann ziehen. Nur einen Steinwurf entfernt gelegen ist das von der Familie Janków kunstvoll restaurierte Residenzschloss, das sich einst im Besitz des Tuchfabrikanten Wilhelm Winkler befunden hat. Einen Moment der Ruhe und Bewunderung für den Zauber der Natur findet man wiederum in der unweit gelegenen Baumschule „Pudełek“, die eine ungewöhnliche Vielfalt an Ziersträuchern anbietet.

The Duchy is also connected to the Witków Castle by the Młynówka river, the landowning fortress passing for curio of such kind, decorated inside with valuable gothic frescos. Slightly below, there is the Chichy Palace, maintaining the Duchess Wilhelmina Katarzyna Biron's bust extricated from palace pond.

The Iłowa Palace, located in Lower Silesian Forest, is valuable on the scale of the voivodeship monument. The elaborated molding in the Palace's interiors, designed by prof. Philippi and done by the master Giovanette, is the subject of wonder.

The palace is surrounded by attractions, such as: The Bridge of Love, the Japanese Garden, the Chinese Garden and the renovated JankówResidence nearby, which belonged to manufacturer Paul Winkler. The nursery trees and shrubs'Pudełek' will provide the moments of amazement.

Far away in the forest by the pond there is the Barth's villa in Wymiarki, which is currently the seat of the Forest Inspectorate Headquarters. At the end of 19th century, the villa was built by Franz Barth senior, the owner of local glass factory. By the villa, there is also educational path 'By the pond'

Daleko, daleko w borach, nad stawem odnajdziemy Willę Barthę w Wymiarkach, obecnie siedzibę nadleśnictwa. Pod koniec XIX wieku zbudował ją właściciel miejscowej huty szkła Franz Barth senior. Przy willi urządzono malowniczą ścieżkę dydaktyczną "Przy stawie".

Na szlaku jest także Szprotawa, niegdyś również stolica osobnego powiatu. Zachowany fragmentarnie piastowski zamek w XVIII wieku został przekształcony w słodownię, a następnie w ewangelicki kościół. Odegrał ważną rolę podczas wojny o sukcesję głogowską i oblężenia miasta przez Węgrów. Obecnie został poddany pracom rewitalizacyjnym w celu utworzenia bezpiecznej ruiny. W jego sąsiedztwie zostały się średniowieczny Klasztor magdalenek z lokalnym muzeum, gotycka fara oraz wyjątkowy dwuwieżowy ratusz.

Następna propozycja to eklektyczna Willa Rümpler, zbudowana z inicjatywy właściciela fabryki świec, którą bez ogródek także możemy nazywać pałacykiem. W zasadzie reprezentuje ona całą aleję godnych uwagi willowych rezydencji.

Nietypową budowlą szlaku jest unikatowy Dom mistrza masonickiego, naszpikowany wolnomularskimi symbolami.

Tief in den umliegenden Wäldern, an einem Teich gelegen ist die Villa Barth in Wymiarki (ehem. Wiesau), in der sich derzeit der Sitz der Oberförsterei befindet. Gegen Ende des 19. Jahrhunderts hatte sie der Eigentümer der riesigen Glashütte, Franz Barth Senior, errichten lassen. An der Villa wurde ein Naturlehrpfad „Am Teich“ errichtet.

Der Kultur- und Bildungspfad führt ebenso nach Szprotawa (ehem. Sprottau), das einst Kreisstadt eines eigenständigen Landkreises gewesen war. In den Überresten einer Burg aus der Herrschaftszeit der Schlesischen Piasten richtete man im 18. Jahrhundert zunächst eine Mälzerei, später dann eine evangelische Kirche ein. Im Krieg um die Nachfolge der Glogauer Herzöge hatte die Stadt eine bedeutsame Rolle eingenommen, auch von den Ungarn wurde sie belagert. Die Ruinen werden derzeit umfangreich restauriert, um sie der Öffentlichkeit zugänglich zu machen. Unweit gelegen sind ein mittelalterliches Magdalenenkloster, in dem eine Heimatstube eingerichtet wurde, ein gotisches Pfarrhaus sowie das einzigartige Rathaus mit gleich zwei Türmen.

On the trail, there is also Szprotawa, formerly also the capital of individual county. The fragmentarily preserved Piast castle was transformed into malthouse in 18th century and then into evangelical church. The castle played a significant role during the War of Głogów succession and during the Hungarians' siege. Currently it is going through revitalization works in order to create a safe ruin. In its neighbourhood, there are the Magdalenes Convent with local museum, the Gothic parish church and unique Town Hall with two towers.

The eclectic Rümpler's villa is another proposition, which was built on the initiative of the owner of candles factory and which can be called mansion. Basically, the villa presents the whole avenue of villa residences worth noting. The unique House of the Masonic Master, larded with Freemasonry symbols, is another remarkable building on the trail.

Listę pierwszej edycji szlaku zamykają pałace Neumannów w Wiechlicach i Henrykowie, reprezentujące charakterystyczne typy architektury rezydencjonalnej historycznego Śląska.

Bei dem nächsten Objekt entlang des Pfades handelt es sich um die im Stile des Eklektizismuserrichtete Villa Rümpler, benannt nach dem Inhaber der hiesigen Kerzenfabrik, die man ohne weiteres auch als Stadtpalais bezeichnen darf. Sie steht zugleich stellvertretend für all die Residenzgebäude, die sich u.a. die Fabrikbesitzer im Landkreis errichten ließen.

Hier von hebt sich wiederum das ebenso einzigartige Haus eines „Meisters vom Stuhl“ der Freimaurerloge ab, dessen Räume übervoll mit Symbolen der Freimaurerei geschmückt wurden.

Diese erste Liste mit Objekten der Residenzarchitektur im Landkreis Żagań schließen die von der Familie Neumann in Wiechlice (ehem. Wichelsdorf) und in Henryków (ehem. Sprottschdorf) errichteten Schloss- und Parkanlagen ab. Sie stehen stellvertretend für alle die charakteristischen Schloss- und Parkanlagen im historischen Schlesien.

The list of the first edition of the trial is closed by Neumann's palaces in Wiechlice and Henryków, which represent the characteristic types of residential architecture of historical Silesia.

● Pałac Książęcy w Żaganiu

Lokalizacja i dojazd:

Obiekt wraz z przyległym ogólnodostępnym Parkiem Książęcym położony jest w południowo-wschodniej części starego miasta, w pobliżu rzeki Bobr.

Adres: Szprotawska 4, 68-100 Żagań.

Parking:

W ciągu ulic Szprotawskiej, Libelta lub na Placu Słowiańskim.

Dostęp:

Zwiedzanie wnętrz Pałacu możliwe tylko z przewodnikiem. Bilety do nabycia w Centrum Informacji Turystycznej (Domek Portiera).

Godziny zwiedzania dla turystów indywidualnych oraz rodzin: od wtorku do piątku **11:00 i 15:00**, w soboty i niedziele **11:00 i 15:00** (wyłącznie w sezonie 1.04 -30.09). Rezerwacja grup pod nr tel.: +48 68 477 10 01, email: it@um.zagan.pl.

Datowanie: XVII w.

To największa rezydencja na terenie powiatu żagańskiego. Związana była z dawnym księstwem żagańskim. Wzniesiono ją w miejscu wcześniejszego zamku. Inicjatorem budowy pałacu był naczelný dowódca wojsk Albrecht von Wallenstein, któremu w 1627 roku cesarz Ferdynand II sprzedał księstwo żagańskie. Wkrótce rozpoczęto prace według projektu Vincenzo Boccacciego, który przedstawiał czteroskrzydłową budowlę z trzema bastejami w narożach. Śmierć Wallensteina w 1634 roku przerwała prace. W 1646 roku właściwym księstwa żagańskiego został książę Vaclav Eusebius von Lobkowicz, minister na dworze cesarza Leopolda I. Ale dopiero około 1670 roku przystąpiono do kontynuacji budowy pałacu, tym razem wedle projektu Antonio dellaPorta. Nowa koncepcja przypominała rodową siedzibę Lobkowiczów w Roudnicach. Miało to być czteroskrzydłowe założenie z niskim skrzydłem

● Herzogliches Schloss in Żagań

Standort und Anfahrt:

Das Objekt ist – samt anliegendem, der Öffentlichkeit zugänglichen Herzoglichen Park – im südöstlichen Teil der Altstadt nahe des Bober gelegen.

Adresse: ul./Str. Szprotawska 4, 68-100 Żagań.

Parkplatz:

entlang der ul. Szprotawska oder der ul.Libelta bzw. am Slawischen Platz.

Besichtigung:

Eine Besichtigung des Schlosses ist nur in Verbindung mit einer Schlossführung möglich. Eintrittskarten hierfür können in der Tourismusinformation im Pförtnerhaus erworben werden. Öffnungszeiten für Einzelpersonen und Familien: dienstagsbisfreitags um **11:00 Uhr** und um **15:00 Uhr**, samstags und sonntags um **11:00 Uhr** und um **15:00 Uhr** (vom 01.04.-30.09).

Anmeldungen für Gruppen telefonisch unter +48 68 477 10 01 oder per E-Mail: it@um.zagan.pl.

Datierung: 17. Jahrhundert

Das Herzogliche Schloss ist zugleich die größte Residenzanlage im Landkreis Żagań. Es wurde im Rahmen der Entstehung des hiesigen Herzogtums anstelle einer früheren Burg errichtet. Den Auftrag hierfür erteilte der Albrecht von Wallenstein, seines Zeichens Generalissimus der kaiserlichen Armee im Dreißigjährigen Krieg (1618-1648), dem Kaiser Ferdinand II. 1627 das Saganer Herzogtum verkauft hatte. Kurz darauf nahm man die Bauarbeiten am Schloss nach Entwürfen des italienischen Architekten Vincenzo Boccacci auf, der ursprünglich ein Gebäude mit vier Flügeln und drei Bastionen in den Ecken vorsah. Der Tod des Bauherrn im Jahre 1634 unterbrach diese Arbeiten. Daraufhin erwarb 1646 Wenzel Eusebius von Lobkowicz das Herzogtum; er war Obersthofmeister am Hofe von Kaiser Leopold I. Jedoch nahm man die Arbeiten am Schloss erst 1670 wieder auf, nunmehr nach Entwürfen von Antonio della Porta.

● The Ducal Palace in Żagań

Location and approach:

The palace with its public park located is in south-east part of old town, near the Bobr river.

Address: 4 Szprotawska St., 68-100 Żagań

Car park:

Along the Szprotawska or Libelt streets or on Słowiański square.

Admission:

Touring the Palace interiors only with the guide. Tickets in Tourist Information Centre (Porter's House).

Touring hours for individuals and families: from Tuesday to Friday at 11:00 and 3:00 o'clock, on Saturdays and Sundays 11:00 and 3:00 (within the season from 1st of April to 30th of September only).

Group reservations: phone number +48 68 477 10 01, email: it@um.zagan.pl.

Dating: 17th century

It's the biggest mansion in Żagań county. It was connected to former Duchy of Żagań, erected in the place of the former castle. Albrecht von Wallenstein, commander of the Austrian troops who purchased the Duchy in 1627 from the Ferdinand II Emperor, was the initiator of the erection of the palace. Soon, the works started with the accordance to the Vincenzo Boccaccio's design which presented four-winged structure with three bastions in the corners. The Wallenstein's death in 1643 delayed the construction works for a long time.

W 1674 roku oddano do użytku skrzydło północne, w 1678/79 zachodnie, w 1693 wschodnie. W międzyczasie nastąpiła zmiana właścicieli księstwa, Lobkovitz w 1786 roku sprzedał je księciu kurlandzkiemu Piotrowi Bironowi. Nowy właściciel sprawy przebudowy pałacu powierzył szwagrowi Christophowi Johannowi Friedrichowi hrabiemu von Medem, któremu zawiódziły klasycystyczny wystrój sztukatorski części wewnętrz, zachowany fragmentarnie do dziś, a zaprojektowany przez Christiana V. Schultzego. Księże urządził w pałacu galerię sztuki z obrazami mistrzów renesansu i baroku.

Okres panowania Doroty de Talleyrand-Perigord, najmłodszej córki P. Birona, uznaje się za złoty wiek rezydencji. W latach 1844-1862 na dworze przebywali znani ludzie świata polityki, nauki i sztuki.

Na początku XIX wieku drewniane mosty wjazdowe od strony północnej i zachodniej zastąpiono murowanymi.

Pod koniec lat czterdziestych XIX wieku rozebrano parawanowe skrzydło od strony południowej, poprzedzając odstonięty dziedziniec dwoma podjazdami, pomiędzy którymi po 1847 roku wzniesiono oranżerię. Wtedy też nadano nowy wystrój pałacowym wnętrzom. Na lata 1898-1906, w okresie panowania księcia Bosona I de Talleyrand-Perigord przypadają kosztowne prace renowacyjne, w tym wymiana fundamentów, restauracja części pomieszczeń, położenie nowych podłóg oraz pokrycia dachowego. W okresie II wojny światowej w wydzielonych pomieszczeniach pałacu ulokowano szpital wojskowy.

Das neue Konzept knüpfte an den Familiensitz derer von Lobkowicz in Raudnitz (Roudnice) an, wobei die vier Flügel des Residenzschlosses mit einem niedrig gehaltenen weiteren Flügel von der Südseite her geschlossen werden und nun mehr einen Innenhof bilden sollten.

Im Jahre 1674 wurde der Nordflügel zur Nutzung übergeben, 1678/79 folgten der West- und 1693 der Ostflügel.

In der Zwischenzeit erfolgte ein Wechsel des Eigentümers des Herzogtums. 1786 verkaufte Lobkowicz es dem Herzog von Kurland und Semgallen, Peter von Biron. Mit dem Umbau des Anwesens betraute er seinen Schwager Christoph Johann Friedrich Reichsgraf von Medem, dem wir u.a. die teilweise bis heute erhalten gebliebenen klassizistischen Stuckdecken in einigen Räumen des Schlosses zu verdanken haben; sie wurden nach Entwürfen von Christian Valentin Schultz gefertigt. Der Herzog ließ im Schloss ebenso eine Kunstsammlung mit Werken von Meistern der Renaissance und des Barock einrichten.

Die Regentschaftszeit der jüngsten Tochter Peter von Birons, Dorothea de Talleyrand-Périgord, bedeutete zugleich eine erneute Blütezeit der Residenzanlage. In den Jahren von 1844-1862 weilten die größten Persönlichkeiten aus Politik, Wissenschaft und Kunst an ihrem Hofe.

Zu Beginn des 19. Jahrhunderts wurden die Holzbrücken an den Einfahrten auf nördlicher und westlicher Seite von soliden, aus Backsteinen gemauerten Brücken ersetzt.

Gegen Ende der 40er Jahre des 19. Jahrhunderts wurde der niedrige Flügel an der Südseite wieder zurückgebaut und der Innenhof damit geöffnet. Nun führten zwei Auffahrten zum Schloss, zwischen denen nach 1847 eine Orangerie angelegt wurde. Auch die Innenräume wurden zu jener Zeit vollkommen neugestaltet.

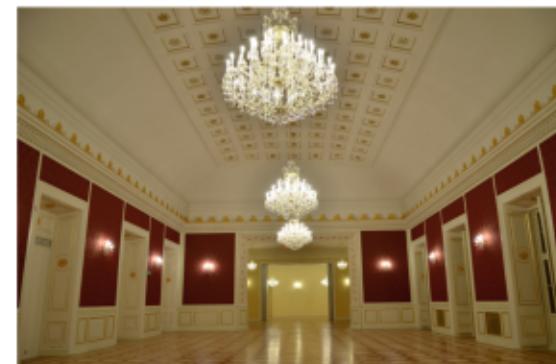
In den Jahren 1898-1906 wurden zur Regentschaftszeit von Boson I. de Talleyrand-Périgord sehr kostenintensive Instandsetzungsmaßnahmen umgesetzt, in deren Rahmen die Fundamente erneuert, ein Teil der Räume renoviert und das Dach mit Zinkblechen gedeckt wurden.

Während des Zweiten Weltkriegs nutzte man das Schloss teilweise als Lazarett. Gegen Kriegsende schaffte man zahlreiche wertvolle Kunstwerke aus dem Schloss, und was verblieben war, plünderten Rotarmisten und durch die Landes ziehende Banden.

In 1646, Vaclav Eusebius von Lobkovitz became the owner of the Duchy Žagań, the minister of Leopold I Emperor, but not until 1670 the palace building was resumed, but that time with accordance to Antonio della Porta's design. New design resembled the Lobkovitz's family residence in Roudnice. It was supposed to be a four-winged structure with the low screen wing from the southern side.

In 1674 the northern wing was put into service, in 1678/1679 the western wing, in 1693 the eastern wing. Meanwhile the owner changed. In 1786, Lobkovitz sold the palace to the Duke of Kurland, Piotr Biron. New owner handed the issues connected to building to his brother-in-law, Christoph Johann Friedrich earl von Medem. He is responsible for the classicist stucco décor of the parts of interiors, which is fragmentarily preserved till today and was designed by Christian V. Schultz. The Duke arranged in the Palace the art gallery with the paintings of great masters of Renaissance and Baroque.

The reign of Dorothea de Talleyrand-Perigord, the youngest daughter of P. Biron, is considered as the Golden Era of the mansion. Between 1844-1862 the mansion was visited by famous people of politics, science and art.

At the beginning of 19th century, the entrance wooden bridges from the northern and western side were replaced with the stone bridges.

At the end of the 40s of 19th century, the screen wing was demolished from the southern side, preceding the exposed courtyard with two forecourts, between which, after 1847 the orangery was reared. Then, a new design was imparted to the Palace interiors.

Pod koniec wojny wywieziono z pałacu cenne dzieła sztuki, a tym co pozostawiono, zajęli się żołnierze sowieccy i szabrownicy. Po wojnie w rezydencji zorganizowano spichlerz i magazyn dla niemieckich dóbr wywożonych do Związku Radzieckiego. W efekcie opuszczenia i zaniedbania wytworna budowla popadła w ruinę. W 1965 roku podjęto prace remontowe. W zachodnim skrzydle zamierzano urządzić garnizonowy klub oficerski. Dopiero w 1977 roku pałac doczekał się prac remontowych, restauratorskich i konserwatorskich, ukończonych w 1983 roku przy równoczesnym powołaniu Żagańskiego Pałacu Kultury.

Cechą charakterystyczną żagańskiego pałacu są słynne maszkarony, zwane grymasami diabła. Łącznie jest ich 197, przy czym wszystkie różnią się od siebie. Umieszczone zostały nad zwieńczeniem otworów okiennych, poza jednym, co stało się przyczynkiem legendy o diable i rzeźbiarzu.

W pałacu wyróżnia się następujące hale: wejściowy, wystawowy, w szatni, wiedeński, kominkowy, na poziomie piwnic oraz balkon i rotundę. Zachowana klasycystyczna dekoracja sztukatorska przypisywana jest wspomnianemu Schultzemu (1792-1796), możemy ją podziwiać w największej sali -kryształowej. Wewnętrz sutereny, korytarzy i części pomieszczeń znajdują się sklepienia kolebkowe i krzyżowe.

Do rezydencji przylega Park Książęcy o powierzchni ponad 70 ha, którego początki sięgają czasów Wallensteina i Lobkovitzów, a obecny kształt pochodzi z czasów księżnej Doroty.

Obiekt leży na trasie Żagańskiego Szlaku Książęcego.

Nach dem Krieg das Schloss als Speicher und Lager für die Deutschen geraubten Güter, die weiter in die Sowjetunion gebracht werden sollten. Im Anschluss hieran verfiel es zusehends. Ab 1965 ergriff man einzeln einzelne Instanzen und Renovierungsmaßnahmen, die erst zwischen 1977 und 1983 um fachgerechte konservatorische und restauratorische Arbeiten ergänzt wurden. Die Anstrengungen wurden schließlich von der Einrichtung des Kulturschlösses Żagań gekrönt.

Besonderes Kennzeichen des Herzoglichen Schlosses sind die berühmten Maskaronen, auch Fratzenköpfe genannt. Insgesamt gibt 197 Halbplastiken, von denen alle unterschiedlich gestaltet wurden. Sie schmücken alle Fenster, bis auf eines – was Anlass für viele Legenden gab, die sich um Fabelwesen und den Künstler selbst rankten.

Im Schloss gibt es zahlreiche Säle und Hallen: im Eingangsbereich, in der Garderobe, an den Kaminen wie auch im Keller, im Eingangsbereich zu den Balkonen sowie in der Rotunde; ebenso dienen sie den Kunstausstellungen oder werden nach Städten benannt, wie der Wiener Saal. Die erhalten gebliebenen, dem Wirken von Christian Valentin Schultze zugeschriebenen Stuckdecken (1792-1796) können im größten Saal, dem Kristallsaal, bewundert werden. Einzelne Decken im Kellergeschoss, in den Fluren sowie in weiteren Räumen wurden als Kreuz- bzw. Tonnenengewölbe gestaltet.

Zur Residenzanlage zählt ebenso ein über 70 ha großer Herzoglicher Park, mit dessen Errichtung man bereits zu den Regentschaftszeiten von Wallensteins und derer von Lobkowicz begonnen hatte. Seine derzeitige Gestaltung geht auf das Wirken Herzogin Dorotheas de Talleyrand-Périgord zurück.

Schloss- und Parkanlage bilden den Ausgangspunkt des Herzogswegs in Żagań.

During the reign of Boson I de Talleyrand-Perigord, between 1898-1906, there were expensive renovation works carried out, including foundation change, rooms restoration and new roads and roof. During the World War II, there was a military hospital in demarcated rooms of the palace. At the end of the World War II, valuable works of art were taken away and the rest which left was taken by Soviet soldiers and looters. After the war, in the mansion there was a granary and store for German goods exported to the Soviet Union. As a result of abandonment and negligence, distinguished building fell into decay. In 1965 the renovation works started. In the western wing, the garrison officer club was going to be established. Not until 1977 all the works, including renovation and restauration were initialized and finished in 1983 at the same time as the Palace of Culture in Żagań was instituted.

The famous mascarons, called devil's grimace, are the characteristic feature of the palace. The total amount of them is 197 and they all are different from each other. They were located above the coping of window opening, except one, what was the minor contribution of the legend about the devil and sculptor.

There are different halls: entrance, exhibition, in dressing room, Viennese, with fireplace, at the level of basements as well as balcony and rotunda. The preserved classicist stucco decoration is ascribed to already mentioned Christian V. Schulze (1792-1796) and can be admired in the biggest hall – the crystal hall.

Inside the semibasement, corridors and parts of the rooms there are barrel and groin vaults.

The palace is surrounded by the Palace Park with the area of over 70 ha., whose origins reach back the Wallenstein's and Lobkovitz's period, and the current structure steams from the Duchess Dorothea's period.

The palace is situated on the route of Żagań Ducal Trail.

Atrakcje w okolicy:

Park Książęcy, Pałac Wdowi, Pałacyk - Willa Metzke, Pałacyk - Willa Meyera, Siedziba Kamery Księżej, Ratusz w Żaganiu, Poaugustiański Zespół Klasztorny, wieża widokowa kościoła poewangelickiego, kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP, kościół filialny pw. św. Piotra i Pawła, kościół parafialny pw. Nawiedzenia NMP, kościół filialny pw. Św. Ducha, kościół pw. Św. Krzyża, Szpital św. Doroty, mury obronne.

Sehenswürdigkeiten in der Umgebung:

Herzoglicher Park, Witwenhaus, Palais:Metzke-, Meyer-Villa, Sitz der Herzoglichen Kammer, Rathaus in Żagań, Augustiner-Chorherrenstift, Aussichtsturm der ehemaligen evangelischen Kirche, Pfarrkirche Maria Himmelfahrt, Filialkirche St. Peter und Paul, Pfarrkirche Mariä Heimsuchung, Heilig-Geist-Kirche, Heilig-Kreuz-Kirche, St. Dorotheen-Hospital, Wehrmauern.

Other attractions in the neighbourhood:

The Palace Park, the Widow's Palace, Mansion – The Metzke's villa, Mansion – The Meyer's villa, the Former Headquarters of the Duke's Administration, Town Hall in Żagań, the Former Augustinian Complex, Observation tower of the Former Evangelical Church, The Assumption of the Blessed Virgin Mary Church, The filial Saints Peter and Paul Church, The Visitation of the Blessed Virgin Mary Church, The filial Holy Spirit Church, The Holy Cross Church, The St. Dorothy Hospital, defensive walls.

● Państwowa Szkoła Muzyczna I i II Stopnia w Żaganiu

Lokalizacja i dojazd:

Obiekt położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie Parku Księżecego
Adres ul. Żelazna 1; 68-100 Żagań

Parking: Przy posesji ul.Żelazna 1

Dostęp:

W obiekcie mieści się Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia.
Zwiedzanie z zewnątrz. Zwiedzanie wewnętrz należy uzgadniać z dyrekcją szkoły, tel. 68 377 27 85,
e-mail: sekretariat@psmuza.zagan.pl

Datowanie: 1851 r.

Będący obecnie siedzibą szkoły muzycznej zespół szpitalny wzniесiono w latach 1851-1859 z fundacji księżnej Doroty Talleyrand-Perigord, na miejscu nieużytkowanego i popadającego w ruinę szpitala średniowiecznego. Dawny budynek szpitala to budowla neogotycka. Nad wejściem głównym umieszczono w elewacji północnej duże okno ozdobione maswerkiem, nad wejściem w elewacji południowej- tablice z nazwiskiem fundatorki i datą 1851.

● Staatliche Musikschule in Żagań

Bezeichnung des Objekts:

Staatliche Musikschule in Żagań

Standort und Anfahrt:

Das Objekt liegt direkt am Herzoglichen Park
Adresse: ul./Str. Żelazna 1; 68-100 Żagań

Parkplatz: an der Musikschule(ul.Żelazna 1)

Besichtigung:

Im Gebäude befindet sich die Staatliche Musikschule Żagań. Sie können das Gebäude von außen besichtigen. Möchten Sie auch die Innenräume besichtigen, melden Sie sich bitte zuvor bei der Schulleitung an, Tel.: +48 68 377 27 85, E-Mail: sekretariat@psmuza.zagan.pl

Datierung: 1851

In dem von 1851-1859 errichteten Gebäudekomplex, der nun von der Staatlichen Musikschule genutzt wird, befand sich einst ein Krankenhaus, das von Herzogin Dorothea de Talleyrand-Perigord gestiftet wurde; zuvor hatte sich hier ein mittelalterliches Hospital befunden, das allmählich verfiel. Ursprünglich handelte es sich um ein neogotisches Gebäude. Über dem Haupteingang wurde in der Nordfassade ein großes, kunstvoll mit Maßwerk gestaltetes Fenster eingelassen, über dem Eingang an der Südseite wiederum eine Tafel mit dem Namen der Stifterin und der Jahreszahl 1851.

● State Music School in Żagań

Name:

State Music School of 1st and 2nd Level in Żagań

Location and approach

Directly in the neighbourhood of the Palace Park.
Address: 1 Żelazna st.; 68-100 Żagań

Car park: By the premises1 Żelazna street

Admission:

In the building there is State Music School of 1st and 2nd Level. Visiting only from outside. Visiting inside has to be agreed with the school management, phone number: 68 377 27 85, e-mail: sekretariat@psmuza.zagan.pl

Dating: 1851

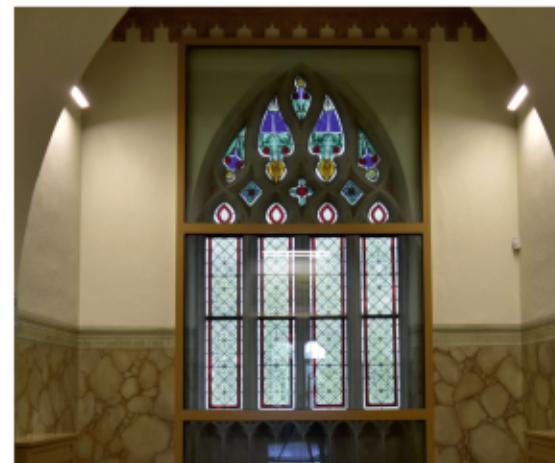
Currently operating as the seat of State Music School, the Hospital Complex was erected between 1851-1859 and was founded by Duchess Dorothea Talleyrand-Perigord, in the place of the decaying medieval hospital. Former hospital building was a neo-gothic structure. Above the main entrance, in the northern elevation there was set huge window decorated with the tracery while above the entrance in the southern elevation – the plaque with the founder's name and the date of 1851.

12

Wewnątrz obiektu zachował się bogaty neogotycki wystrój; sztukaterie i polichromie ścian i sklepień, ozdobna stolarka drzwiowa, snyckerka stropów, witraże i posadzki. Część budynku przy skrzydle wschodnim zajmuje kaplica Świętej Doroty, której wystrój jest replika wnętrza pobliskiego kościoła świętego Krzyża.
Obecnie Szkoła Muzyczna mieści się w trzech budynkach zabytkowego kompleksu szpitalnego; budynku głównym, dawnym Domu Marii i w budynku portierów.

Im Innenbereich blieb die umfangreiche neogotische Gestaltung erhalten, u.a. Stuckarbeiten und Polychromie von Wänden und Gewölben, Verzierungen an den Türen, Schnitzereien an den Decken sowie Glasfenster und Fußböden. In einem Gebäudeteil im Ostflügel wurde eine der Stifterin gewidmete Kapelle eingerichtet, bei der es sich um eine Replik der Inneneinrichtung der nahegelegenen Heilig-Kreuz-Kirche handelt.

Die Musikschule nimmt derzeit drei Gebäude des historischen Gebäudekomplexes ein; dies sind das ehemalige Hauptgebäude des Krankenhauses sowie das einstige Marienhaus und des Pförtnergebäude.

Inside the building, there is preserved abundant revivalist decor; moulding and walls and vaults Polychrome, decorative door woodwork, ceiling wood carving, stained glasses and floor. The St. Dorothy Chapel is in the part of the building by the eastern wing and the chapel's décor is the replica of the interior of nearby Holy Cross Church. Currently, the State Music School is located in three buildings of the monumental hospital complex: in the main building, former Mary's House and in the gatehouse.

● Pałac Wdowi w Żaganiu

Lokalizacja i dojazd:

Obiekt położony jest w centrum Żagania przy Pl. Słowiańskim. Obecnie stanowi siedzibę Urzędu Miasta w Żaganiu. Adres: Pl. Słowiański 17, 68-100 Żagań.

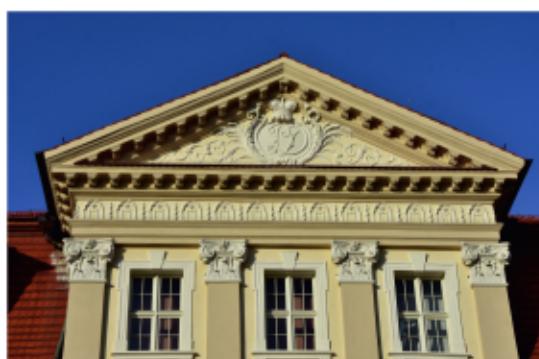
Parking: Pl. Słowiański lub ul. Wałowa

Dostęp:

Obiekt jest dostępny w godzinach pracy Urzędu Miasta. Centrala/sekreteriat tel. 68 477 10 40, 68 477 10 50, e-mail: info@um.zagan.pl

Datowanie: 1793 r.

Pałac wzniесiono z inicjatywy księcia kurlandzkiego Piotra Birona, z przeznaczeniem dla jego małżonki księżnej Anny Doroty z domu Medem. Po śmierci księcia rezydencję nazwano Domem Wdowim. Autorem projektu budynku był Christian V. Schultze, natomiast wewnętrz Luigi Remondini. Budowlę określa się jako późnobarokową z elementami klasycystycznymi. Przykrywa ją dach mansardowy z lukarnami. Fasadę wyróżnia trzykondygnacyjny ryzalit z portalem balkonowym na wysokości pierwszej kondygnacji. Powyżej cztery pilastry z korynckimi kapitelami podtrzymują tympanon z umieszczonej centralnie medalionem. Elewacje są dekorowane płycinami płaskorzeźbionymi, naczółkami nadokiennymi, fryzami, gzymami, a naroża boniowaniem. Na parterze, we wnętrzu zachowały się sklepienia krzyżowe i kolebkowe z lunetami.

● Witwenhaus in Żagań

Standort und Anfahrt:

Das Objekt befindet sich im Stadtzentrum am Pl. Słowiański (Slawischer Platz) und wird derzeit als Sitz der Stadtverwaltung in Żagań genutzt. Adresse: Pl. Słowiański 17, 68-100 Żagań.

Parkplatz: Pl. Słowiański oder ul. Wałowa

Besichtigung:

Das Objekt kann zu den Öffnungszeiten der Stadtverwaltung besichtigt werden;
Telefonzentrale/ Sekretariat: +48 68 477 10 40,
+48 68 477 10 50, E-Mail: info@um.zagan.pl

Datierung: 1793

Das Gebäude wurde im Auftrag des kurländischen Herzogs Peter von Biron für seine Ehegattin, Gräfin Anna Charlotte Dorothea von Medem errichtet. Nach dem Tode des Herzogs nannte man es auch Witwenhaus. Die Entwürfe für das Gebäude stammten von Christian Valentin Schultze, die Innengestaltung hatte Luigi Remondini übernommen.

Es wird als spätbarockes Gebäude mit klassizistischen Elementen bezeichnet. Bedeckt wird es von einem Mansardendach, in das Dachgauben eingelassen wurden. Die Fassade gliedert sich in einen dreigeschossigen Risalit mit einem Balkon im ersten Geschoss. Oberhalb hiervon befinden sich vier Pilaster mit korinthischen Kapitellen, auf denen ein Tympanon mit zentral gehaltenem Medaillon thront. Die Außenfassaden wurden wiederum mit Flachreliefs, Fenstergiebeln, Friesen und Gesimsen geschmückt, die Ecken mit Bossenwerk.

● The Widow's Palace in Żagań

Location and approach:

The building is located in the centre of Żagań nearby the Słowiański square. Currently, it is the Town Hall. Address: 17 Słowiański Square, 68-100 Żagań.

Car Park: Słowiański Square or Wałowa street.

Admission:

During the working hours of Town Hall. Secretary/Central office: phone number: 68 477 10 40, 68 477 10 50, e-mail: info@um.zagan.pl

Dating: 1793

The Kurland Duke, Piotr Biron, initiated the erection of the palace which was dedicated to his wife, Duchess Anna Dorothea neeMedem. After the duke's death, the mansion was named the Widow's House. Christian V. Schultze was the author of the building design, while Luigi Remondini was the author of the interior design.

The structure is defined as the late baroque building with classicists elements and covered with mansard roof with lucarnes. The façade is featured by three-storey avant-corps with balcony at the height of the first storey.

Elewacje są dekorowane płycinami płaskorzeźbionymi, naczółkami nadokiennymi, fryzami, gzymami, a naroża boniowaniem.
Na parterze, we wnętrzu zachowały się sklepienia krzyżowe i kolebkowe z lunetami.

Po śmierci księżnej w 1821 roku w budynku funkcjonował książe urząd dóbr ziemskich, a następnie sąd rejonowy. Pod koniec II wojny światowej pałac został uszkodzony. W 1959 roku poddano go kapitalnemu remontowi, natomiast w 1997 roku wyremontowano wnętrza.

Ostatni remont elewacji, dachu i stolarki miał miejsce w 2014 roku. Rok później zabytek został wyróżniony w konkursie „Lubuski Mister Budowy”, a za renovację otrzymał nagrodę w kategorii zabytkowych obiektów budowlanych. Pałac stanowi największy wyróżnik architektoniczny Placu Słowiańskiego, podkreślając dawny księżycy status miasta.

Atrakcje w okolicy:

Pałac Książęcy, Park Książęcy, Palacyk - Willa Metzke, Pałacyk - Willa Meyera, Siedziba Kamery Księżej, Ratusz w Żaganiu, Poaugustiański Zespół Klasztorny, wieża widokowa kościoła poewangelickiego, kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP, kościół filialny pw. śś. Piotra i Pawła, kościół parafialny pw. Nawiedzenia NMP, kościół filialny pw. Św. Ducha, kościół pw. Św. Krzyża, Szpital św. Doroty, mury obronne.

Im Erdgeschoss blieben Decken mit Kreuz- und Tonnengewölbe mit Lünetten erhalten.
Nach dem Tode der Herzogin im Jahre 1821 diente das Gebäude als Verwaltungssitz der Herzoglichen Ländereien, später als Amtsgericht. Zum Ende des Zweiten Weltkriegs hin wurde es beschädigt. 1959 folgte eine grundständige Sanierung des Gebäudes, 1997 wurden auch die Innenräume umfangreich renoviert.

Die letzte Instandsetzung von Fassade, Dach sowie Fenstern und Türen erfolgte im Jahre 2014. Im Jahr darauf wurde das denkmalgeschützte Gebäude im Rahmen des Wettbewerbs „Lebuser Baumeister“ ausgezeichnet, auch für die restauratorischen Maßnahmen wurde in der Kategorie Baudenkmäler ein prestigeträchtiger Preis verliehen. Das Witwenhaus bildet heute ein architektonisches Highlight des gesamten Slawischen Platzes im Stadtzentrum und unterstreicht nochmals den historischen Status von Żagań als herzogliche Residenzstadt.

Sehenswürdigkeiten in der Umgebung:

Herzogliches Schloss, Herzoglicher Park, Palais: Metzke-Villa, Meyer-Villa, Sitz der Herzoglichen Kammer, Rathaus in Żagań, Augustiner-Chorherrenstift, Aussichtsturm der ehemaligen evangelischen Kirche, Pfarrkirche Maria Himmelfahrt, Filialkirche St. Peter und Paul, Pfarrkirche Mariä Heimsuchung, Heilig-Geist-Kirche, Heilig-Kreuz-Kirche, St. Dorotheen-Hospital, Wehrmauern.

Above, four pilasters with Corinthian capitals support the tympanum with medallion centrally placed. The elevations are decorated with low relief flat panels, jerkin heads of a roof, friezes, cornices and the quoins are decorated with rustication. On the ground floor, in the interiors there are preserved barrel and groin vaults with lunettes.

After the Duchess' death in 1821, the ducal office of estate was operating there and then the regional court. At the end of World War II the palace was damaged. In 1959 the palace was totally renovated and then in 1997 the interiors were renovated.

The last renovation of elevation, roof and joinery took place in 2014. A year after, the monument was awarded in the 'Lubuski Mister Budowy' competition, and got a prize for its renovation in the category of historic building. The Palace is the greatest distinctive feature of Słowiański square, emphasizing the ducal status of the town.

Other attractions in the neighbourhood:

The Palace, The Palace Park, Mansion – The Metzke's villa, Mansion – The Meyer's villa, The Former Headquarters of the Duke's Administration, The Town Hall in Żagań, The Former Augustinian Complex, The Observation tower of the Former Evangelical Church, The Assumption of the Blessed Virgin Mary Church, The filial Saints Peter and Paul Church, The Visitation of the Blessed Virgin Mary Church, The filial Holy Spirit Church, The Holy Cross Church, The St. Dorothy Hospital, defensive walls.

● Pałacyk - Willa Metzke

Lokalizacja i dojazd:

Obiekt położony w Żaganiu, w zapleczu centrum miasta.
Adres: ul. Jana Pawła II 7, 68-100 Żagań.

Parking: Przy posesji Jana Pawła II 3 lub 9

Dostęp:

Obiekt jest własnością Gminy Żagań o statusie miejskim, administrowany przez Żagański Pałac Kultury, funkcjonuje jako Pałacyk – Salon Kultury. Czynny w dni robocze.
Rezerwacja grup pod nr tel.: 68 477 10 01,
e-mail: it@um.zagan.pl.

Datowanie: 1798 r.

Klasycystyczny obiekt wymienia się w grupie najcenniejszych przykładów architektury mieskalnej Śląska. Architektura budowli nawiązywała do ówczesnych trendów architektonicznych w Berlinie i Poczdamie. Jego budowę zlecił Johann Metzke – radca prawny żagańskich majątków książęcych, a projekt wykonał Christian Schultze – architekt budowli książęcych.

Kompozycja budynku składa się z trzech prostokątnych skrzydeł stykających się narożnikami. Centralna część posiada dwie kondygnacje, natomiast skrzydła boczne są jednokondygnacyjne. Widoczne na elewacjach płyty z dekoracją roślinną i figuralną wykonano w technice reliefu płaskiego w pracowni Constantina Sartoriusa w Berlinie.

● Villa Metzke

Standort und Anfahrt:

Das Objekt ist unweit des Stadtzentrums in Żagań gelegen.
Adresse: ul./Str. Jana Pawła II 7, 68-100 Żagań.

Parkplatz: am Anwesen: ul. Jana Pawła II 3 oder 9

Besichtigung:

Das Gebäude steht im Eigentum der Stadt Żagań und befindet sich in Trägerschaft des Kulturschlosses Żagań, das es als „Kultursalon im Palais“ nutzt. Es kann werktags besichtigt werden; Anmeldung für Gruppen telefonisch unter +48 68 477 10 01 oder per E-Mail: it@um.zagan.pl.

Datierung: 1798

Das im Stile des Klassizismus errichtete Objekt zählt zu den wertvollsten Baudenkmälern der Wohnarchitektur in Schlesien. Seine Gestaltung knüpfte an die damaligen architektonischen Trends in Berlin und Potsdam an. Bauherr war der Namensgeber Johann Metzke, der als Rechtsanwalt bei der Verwaltung der herzoglichen Güter tätig war; die Entwürfe stammen von Christian Valentin Schultze, dem damaligen Hofarchitekten in Sagan.

Die Stadtvilla besteht aus drei rechteckigen Flügeln, die an den jeweiligen Ecken miteinander verbunden sind. Das zentrale Wohngebäude verfügt über zwei Geschosse, die beiden anliegenden Flügel sind jeweils eingeschossig. An den Fassaden sichtbar sind Pflanzen- und figurale Motive abbildende Flachreliefs, die in der Berliner Werkstatt von Constantin Sartori gefertigt wurden.

● The Metzke's Villa

Location and approach:

Situated in Żagań, in the backyard of city centre.
Address: 7 Jana Pawła II St., 68-100 Żagań.

Car park:

By the estate of 3 or 9 Jana Pawła II st.

Admission:

The Palace is owned by the county of Żagań with the town status, administrated by Palace of Culture in Żagań.
The mansion functions as Mansion – The Culture Parlour.
Operate on working days.
Group reservation: phone number: 68 477 10 01,
e-mail: it@um.zagan.pl.

Dating: 1798

The classicist mansion is listed in the group of the most valuable examples of Silesian estate architecture. The architecture of the structure was referring to the architectural trends in Berlin and Potsdam of that time. The building of the mansion was commissioned by Johann Metzke – counsel of the ducal estate and the design was carried out by Christian Schultze – the architect of Royal buildings.

The building composition consists of three rectangle wings osculating each other by its corners. The central part has got two storeys and the side wings are one-storey. Visible on the elevation panels with the floral and figurative decorations were made-up in the technique of flat relief in the Constantin Sartori's atelier in Berlin. The attention is paid to the main door with decorated grid, interblended to the niche of entrance portal.

In the interior the original rooms system was maintained. The representative hall, decorated with stucco-work, constituted the central room. In some rooms, there is also preserved original door woodwork.

16

Uwagę zwracają główne drzwi ze zdobionymi kratami, wtopione w niszę portalu wejściowego.

We wnętrzu zachował się pierwotny układ pomieszczeń. Centralne miejsce stanowiła reprezentacyjna hala ozdobiona sztukateriami. W niektórych pomieszczeniach zachowała się także oryginalna stolarka drzwiowa.

Niedawno, w ramach projektu rewitalizacyjnego pałacyk przeszedł gruntowny remont połączony z pracami konserwatorskimi, nadający mu nowe funkcje społeczne.

W 1885 roku do willi wprowadził się Max Jonas, właściciel fabryki wyrobów wełnianych i jedwabnych. Po śmierci Jonasa w 1913 roku obiekt pełni rolę letniej rezydencji wdowy. Krótko przed wybucem II wojny światowej pałacyk przejmują nazistowie. Po wojnie ulokowały się w nim biblioteka miejska i inne instytucje społeczno-kulturalne.

Obiekt leży na trasie Żagańskiego Szlaku Książęcego.

Atrakcje w okolicy:

Pałac Książęcy, Park Pałacowy, Pałac Wdowi, Pałacyk - Willa Meyera, Siedziba Kamery Książęcej, Ratusz w Żaganiu, Poaugustiański Zespół Klasztorny, wieża widokowa kościoła poewangelickiego, kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP, kościół filialny pw. śś. Piotra i Pawła, kościół parafialny pw. Nawiedzenia NMP, kościół filialny pw. Św. Ducha, kościół pw. Św. Krzyża, Szpital św. Doroty, mury obronne.

Besonders ins Auge fallen die mit Gittermustern verzierten Eingangstüren, die in einer Nische des Eingangsportals eingelassen wurden.

Die ursprüngliche Innengestaltung blieb vollständig erhalten. Den zentralen Ort bildete ein repräsentativer Empfangssaal mit kunstvollen Stuckarbeiten. In einigen Räumen blieben auch die originalen Türen erhalten.

Unlängst erfolgte im Rahmen eines umfangreicheren Revitalisierungsvorhabens eine grundständige Sanierung des Objekts, die verbunden mit konservatorischen und restauratorischen Maßnahmen dem Objekt nunmehr neue Funktionen, vor allem im Rahmen seiner Nutzung für soziale Zwecke, verliehen.

Im Jahre 1885 bezog Max Jonas, der in seiner Fabrik Woll- und Seidenstoffe herstellte, die Villa. Nach seinem Tode im Jahre 1913 nutzte seine Witwe das Gebäude als Sommerresidenz. Kurz vor Ausbruch des Zweiten Weltkriegs nahmen es die Nationalsozialisten in Besitz. Nach Kriegsende zogen die Stadtbibliothek und andere soziale sowie kulturelle Einrichtungen in die Villa ein.

Das Objekt ist am Herzogsweg in Żagań gelegen.

Recently, within the revitalisation project, the mansion underwent thorough renovation connected to restoration works, imparting new social functions to the mansion.

In 1985 Max Jonas, the owner of the factory of woollen and silken goods, moved in the mansion. After his death in 1913, the mansion functioned as the widow's summer residence. In the short time before the World War II, the mansion was taken over by the Nazis. After the war, there were municipal library and other institutions of social and cultural meaning.

The mansion is situated on the route of Żagań Ducal Trail

Sehenswürdigkeiten in der Umgebung:

Herzogliches Schloss, Schlosspark, Witwenhaus, Palais: Meyer-Villa, Sitz der Herzoglichen Kammer, Rathaus in Żagań, Augustiner-Chorherrenstift, Aussichtsturm der ehemaligen evangelischen Kirche, Pfarrkirche Maria Himmelfahrt, Filialkirche St. Peter und Paul, Pfarrkirche Mariä Heimsuchung, Heilig-Geist-Kirche, Heilig-Kreuz-Kirche, St. Dorotheen-Hospital, Wehrmauern.

Other attractions in the neighbourhood:

The Palace, The Palace Park, The Widow's house, Mansion - the Meyer's villa, The Former Headquarters of the Duke's Administration, The Town Hall in Żagań, The Former Augustinian Complex, Observation tower of the Former Evangelical Church, The Assumption of the Blessed Virgin Mary Church, The filial Saints Peter and Paul Church, The Visitation of the Blessed Virgin Mary Church, The filial Holy Spirit Church, The Holy Cross Church, The St. Dorothy Hospital, defensive walls.

● Pałacyk - Willa Meyera

● Villa Meyer

● The Meyer's Villa

Lokalizacja i dojazd:

Obiekt położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie centrum Żagańia, przy ul. Jana Pawła II.
Adres: ul. Jana Pawła II 15, 68-100 Żagań.

Parking: Przy posesji ul. Jana Pawła II 3 lub 9.

Dostęp:

Obiekt stanowi siedzibę kilku instytucji i jest dostępny w godzinach ich urzędowania.

Datowanie: 1847 r.

W opracowaniach obiekt wymieniany jest jako Pałacyk albo Willa fabrykanta Meyera. Klasycystyczna budowla jest odsunięta od ulicy i wkomponowana w niewielki park.

Fasadę podkreśla dwukondygnacyjny ryzalit z osłaniającym wejście portykiem z kolumnadą porządku doryckiego. Ponad portykiem, w niszy zaprojektowano balkon z kutą balustradą, zwieńczony arkadą wspartą na kolumnach. W arkadzie rozmieszczone symetrycznie dwie rozety. Dwa pilastery podtrzymują fronton z gładkim tympanonem. Elewacje są dekorowane fryzami arkadowym i tryglifowym, a także gzymiami nadokiennymi i płytkami podokiennymi.

Standort und Anfahrt:

Das Objekt ist in unmittelbarer Nähe zum Stadtzentrum von Żagań in der ul./Str. Jana Pawła II gelegen.
Adresse: ul./Str. Jana Pawła II 15, 68-100 Żagań.

Parkplatz:

am Anwesen: ul. Jana Pawła II 3 oder 9.

Besichtigung:

Die Stadtvilla ist Sitz gleich mehrerer städtischer Einrichtungen und kann zu den jeweiligen Öffnungszeiten besichtigt werden.

Datierung: 1847

In den Beiträgen zur Stadtgeschichte wird das Objekt als Palais oder Villa des Fabrikanten Meyer bezeichnet. Das klassizistische Bauwerk ist etwas weiter von der Straße entfernt inmitten eines kleinen Parks gelegen.

Die Fassadengestaltung unterstreicht ein zweigeschossiger Risalit mit einer den Eingangsbereich bildenden kleinen Halle mit in dorischer Ordnung gestalteten Säulen. Über diesem Eingangsbereich befindet sich leicht zurückgezogen ein Balkon mit einem schmiedeeisernen Geländer. Den Abschluss bildet eine von Säulen gestützte Arkade, in der symmetrisch zwei Rosetten angeordnet sind. Die beiden Pilaster tragen den Vordergiebel mit einem glatt gehaltenen Tympanon.

Die Fassaden wurden mit Arkadenfries und Triglyphen verziert, ebenso kennzeichnend sind die Fenstergesimse und die geraden Fenstergiebel. Bis auf Höhe des Erdgeschosses wurden die Fassade mit Bossenwerk versehen. Das gesamte Erdgeschoss wurde mit Feldsteinen verbunden.

Location and approach:

The mansion is located in direct neighbourhood of the centre of Żagań, by Jana Pawła II street.
Address: 15 Jana Pawła II st., 68-100 Żagań.

Car park: By the estate of 3 or 9 Jana Pawłast.

Admission:

The mansion is the seat of some institutions and operates within their working hours.

Dating: 1847

In the reports, the building is mentioned as a mansion or manufacturer Meyer's Villa. The classicists building is shifted from the road and integrated into small park.

The facade is emphasized with two-storey avant-corps with portico screening the entrance with the colonnade of Doric order. Above the portico in the niche, there is a balcony with wrought baluster with arcade supported by columns. In the arcade, there are two symmetric rosettes. Two pilasters support the pediment with smooth tympanum.

Elewację na wysokości niższej kondygnacji ujęto bonowaniem. Partię przyziemia oblicowano kamieniem polnym.
Ostatnim niemieckim właścicielem willi była rodzina Schönknecht.
Po II wojnie światowej mieściło się w niej przedszkole. Po remoncie w 2006 roku ulokowano tu różne instytucje.
Obiekt leży na trasie Żagańskiego Szlaku Księążęcego.

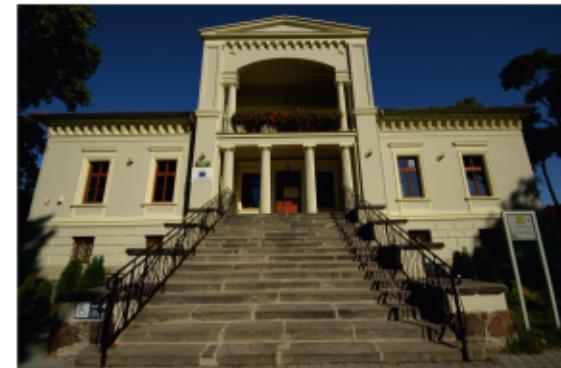
Der letzte deutsche Eigentümer der Villa war die Familie Schönknecht. Nach dem zweiten Weltkrieg beherbergte sie eine Kindertagesstätte.
Nach einer grundständigen Sanierung im Jahre 2006 ist die Villa nun Sitz mehrerer städtischer Einrichtungen.
Das Objekt ist am Herzogsweg in Żagań gelegen.

The elevations are decorated not only with arcaded and triglyph friezes but also with window cornices and panels under the window. The elevation at the height of the lower storey has rustication. The part of the ground floor was clad with fieldstone.

The last German owner was the Schönknecht family. After the World War II there was a kindergarten. After the renovation in 2006 the seat of different institutions.

The mansion is situated on the route of Żagań Ducal Trail

Atrakcje w okolicy:

Pałac Księżyce, Park Pałacowy, Pałac Wdowi, Siedziba Kamery Księżej, Ratusz w Żaganiu, Poaugustiański Zespół Klasztorny z biblioteką klasztorną, wieża widokowa kościoła poewangelickiego, kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP, kościół filialny pw. św. Piotra i Pawła, kościół parafialny pw. Nawiedzenia NMP, kościół filialny pw. Św. Ducha, kościół pw. Św. Krzyża, Szpital św. Doroty, mury obronne.

Sehenswürdigkeiten in der Umgebung:

Herzogliches Schloss, Schlosspark, Witwenhaus, Sitz der Herzoglichen Kammer, Rathaus in Żagań, Augustiner-Chorherrenstift mit Klosterbibliothek, Aussichtsturm der ehemaligen evangelischen Kirche, Pfarrkirche Maria Himmelfahrt, Filialkirche St. Peter und Paul, Pfarrkirche Mariä Heimsuchung, Heilig-Geist-Kirche, Heilig-Kreuz-Kirche, St. Dorotheen-Hospital, Wehrmauern.

Other attractions in the neighbourhood:

The Palace, The Palace Park, The Widow's house, The Former Headquarters of the Duke's Administration, Town Hall in Żagań, The Former Augustinian Complex, The Observation tower of the Former Evangelical Church, The Assumption of the Blessed Virgin Mary Church, The filial Saints Peter and Paul Church, The Visitation of the Blessed Virgin Mary Church, The filial Holy Spirit Church, The Holy Cross Church, The St. Dorothy Hospital, defensive walls.

● Siedziba kamery książęcej

Lokalizacja i dojazd:

Budynek usytuowany jest w centrum miasta Żagań, przy ul. Szprotawskiej, na krańcu historycznego Nowego Rynku, w sąsiedztwie Pałacu Książęcego.
Adres: ul. Szprotawska 3, 68-100 Żagań

Parking: Pl. Słowiański lub w ciągu ul. Szprotawskiej.

Dostęp:

Budynek jest siedzibą Sądu Rejonowego w Żaganiu, z możliwością wejścia na teren posesji.
Dostęp do wnętrz wymaga uzgodnienia z administracją budynku. Czynny w godzinach urzędowania, tj.: poniedziałki 7:00-18:00, od wtorku do piątku 7:00-15:00, tel. 68 367 11 02.

Datowanie: Koniec XVIII w.

Obiekt reprezentuje typ neoklasycystyczny z elementami późnobarokowymi. Dwukondygnacyjną budowlę z poddaszem użytkowym wzniecono na rzucie podkowy i przykryto dachem mansardowym z lukarnami. Fasadę wyróżnia dostawiony centralnie portykporządku toskańskiego, zwieńczony trójkątnym szczytem podtrzymywany przez dwie pary kolumn. W polu szczytu umieszczono herb książąt żagańskich - Bironów. Okna piętra zwieńczone trójkątnymi naczółkami, pod oknami prostokątne podokienniki. Elewację najwyższej kondygnacji ujęto bonowaniem.

W opracowaniach jako nazwę obiektu podaje się dom bądź siedzibę Kamery Książęcej lub administracji książęcej albo książęcych dóbr ziemskich.
W latach 1786-1800 mieszkał w nim rządca generalny księcia żagańskiego Piotra Birona. Wedle ikonografii pierwotnie była to budowla późnobarokowa. Znajdowała się w nim siedziba Rządu Książęcego oraz Książęca Izba Skarbową.

● Sitz der Herzoglichen Kammer

Standort und Anfahrt:

Das Gebäude liegt direkt im Stadtzentrum von Żagań in der ul./Str. Szprotawska am Rande des historischen Neumarkts unweit des Herzoglichen Schlosses.
Adresse: ul./Str. Szprotawska 3, 68-100 Żagań

Parkplatz: Pl. Słowiański (Slawischer Platz)
oder entlang der ul. Szprotawska.

Besichtigung:

Das Gebäude ist derzeit Sitz des Amtsgerichts in Żagań. Der Außenbereich des Anwesens kann jederzeit besichtigt werden. Eine Besichtigung des Gebäudes selbst muss mit der Gebäudeverwaltung vereinbart werden.
Öffnungszeiten: montags 7:00-18:00 Uhr, dienstags bis freitags 7:00-15:00 Uhr; Tel.: +48 68 367 11 02.

Datierung: Ende des 18. Jahrhunderts

Das Objekt steht stellvertretend für Bauwerke des Neoklassizismus mit spätbarocken Elementen. Das zweigeschossige Gebäude weist einen Grundriss in Form eines Hufeisens auf; es wird von einem Mansardendach mit Dachgauben bedeckt. Kennzeichnend für die Fassadengestaltung ist der zentrale Portikus mit Säulen der toskanischen Ordnung, angeschlossen mit einem dreieckigen Giebel, der von je zwei Säulenpaaren getragen wird. Im Giebelfeld wurde das Wappen der Herzöge von Sagan, hier der Familie von Biron, abgebildet.

● The Headquarters of the Duke's Administration

Location and approach:

The building is located in the city centre of Żagań, by the Szprotawska street, on the edge of historical New Market, in the neighbourhood of the Palace.
Address: 3 Szprotawskast, 68-100 Żagań

Car park:
Słowiański square or along the Szprotawska street.

Admission:

The building is the seat of the District Court in Żagań, with the possibility of entering the property.
Admission to the interiors requires the agreement of the building administration. Open in office hours, i.e. Mondays 7:00-18:00, from Tuesday to Friday 7:00-15:00, phone number 68 367 11 02.

Dating: The end of 18th century

The building represents neoclassical type with late baroque elements. Two-storey building with usable attic was erected on the plan of horseshoe and covered with mansard roof with dormers. The façade is featured by the portico of Tuscan order centrally placed, with the triangular top supported by two pairs of columns. In the unit of the top there is a crest of Dukes of Żagań - the Biron. The windows of the storey are crowned with triangular jerkinheads and rectangular windowsills under the windows. The elevation of the lower storey is finished with rustication.

In the reports, there can be found the names: the seat of Ducal Headquarters or ducal administration, ducal estate.

Between 1786-1800 the general governor of Piotr Biron, the Duke of Żagań, lived there. According to iconography, originally it was late baroque building. It was a seat of the Ducal Government and Ducal Tax Chamber.

W 1813 roku rezydował w nim Henri Beyle, francuski pisarz tworzący pod pseudonimem Stendhal, sprawujący funkcję intendentra wojsk Napoleona. Jego najbardziej znana powieść to „Czerwone i czarne”, wydana w 1830 roku we Francji. W Żaganiu Beyle zapadł najprawdopodobniej na tyfus, a kurował się pod nadzorem lekarza z lazaretu ulokowanego w Pałacu Wiechlice.

Die Fenster im zweiten Erdgeschoss weisen einen charakteristischen dreieckigen Fenstergiebel auf, unterhalb der Fenster befinden sich rechteckige Stuckarbeiten. Die Fassade im Erdgeschoss weist wiederum typisches Bossenwerk auf.

In den Beiträgen zur Stadtgeschichte wird es abwechselnd als Haus bzw. Sitz der Herzoglichen Kammer, der Herzoglichen Verwaltung oder der Verwaltung der Herzoglichen Ländereien bezeichnet.

Von 1786 bis 1800 war es Wohnsitz des Generalverwalters des Saganer Herzogs Peter von Biron. Den historischen Abbildungen zufolge handelte es sich ursprünglich um ein spätbarockes Bauwerk, das Sitz des Herzoglichen Rats sowie der Herzoglichen Steuerkammer war.

Im Jahre 1813 residierte hier der französische Schriftsteller Marie-Henri Beyle, gemeinhin unter seinem Pseudonym Stendhal bekannt, in seiner Funktion als kaiserlicher Intendant in Schlesien. Sein berühmtestes Werk „Le Rouge et le Noir“ (Rot und Schwarz) erschien 1830 in Frankreich. In Sagan erkrankte Beyle aller Wahrscheinlichkeit nach an Typhus, woraufhin er sich von einem Arzt aus dem im Schloss Wichaelsdorf (heute Wiechlice) eingerichteten Lazarett behandeln ließ.

Während eines Brands im Jahre 1913 wurde das Gebäude samt Dach und Obergeschoss zerstört. 1920 wurde es wiederaufgebaut, und in eben dieser Form blieb es bis heute erhalten. Aufgrund des verheerenden Brands ist es sehr schwer, die Geschichte des Gebäudes vollständig rekonstruieren zu können. Zum Beispiel knüpft die Gestaltung der Treppengeländer in den Treppenaufgängen an den Klassizismus des 18./19. Jahrhunderts an, stammt aber eigentlich aus der Zeit des Wiederaufbaus nach dem Brand.

In 1813 Henri Beyle had a residence there. He was a French writer creating under an alias Stendhal and he was commissary of Napoleon's corps. "The red and the black" is his most famous novel, published in 1830 in France. Probably in Żagań, Beyle went down with typhus and he was treated under the supervision of a doctor from lazaret set in palace in Wiechlice.

In 1913 the fire destroyed the building, including the roof and the upper storey. The building was re-built in 1920 and has the same form till today and because of that the reconstruction of the history of its erection is difficult. For example, the stair balusters in the staircase relate to the classicism from the 18th and 19th century even though they come from the period of the reconstruction in 1920 after the fire.

In the staircase between the ground floor and the first floor there are late baroque barrel and groin vaults and on the first floor there is mirror vault with plafond. The interior of the staircases are covered with panelling.

After the World War II there was a seat of national safety authorities of PRL.

The facility is situated on the route of Żagań Ducal Trail

W 1913 roku podczas pożaru budowla uległa zniszczeniu, w tym dach oraz górną kondygnację. W 1920 roku została odbudowana i w takiej postaci zachowana jest do dziś. Z tej przyczyny odtworzenie historii jej powstawania jest utrudnione. Na przykład balustrady schodów na klatkach schodowych nawiązują do klasycyzmu z XVIII/XIX wieku, chociaż pochodzą z okresu odbudowy po pożarze w 1920 roku.

Na klatce schodowej pomiędzy parterem a piętrem zastosowano późnobarokowe sklepienie kolebkowo-krzyżowe, a na piętrze sklepienie zwierciadlane z plafonem. Wnętrza klatek schodowych pokryte boazerią.

Po II wojnie światowej w budynku ulokowano siedzibę organów bezpieczeństwa PRL.

Obiekt leży na trasie Żagańskiego Szlaku Księążego.

Atrakcje w okolicy:

Pałac Księążcy, Park Pałacowy, Pałac Wdowi, Pałacyk - Willa Meyera, Ratusz w Żaganiu, Poaugustiański Zespół Klasztorny, wieża widokowa kościoła poewangelickiego, kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP, kościół filialny pw. śś. Piotra i Pawła, kościół parafialny pw. Nawiedzenia NMP, kościół filialny pw. Św. Ducha, kościół pw. Św. Krzyża, Szpital św. Doroty, mury obronne.

Sehenswürdigkeiten in der Umgebung:

Herzogliches Schloss, Schlosspark, Witwenhaus, Palais: Meyer-Villa, Rathaus in Żagań, Augustiner-Chorherrenstift mit Klosterbibliothek, Aussichtsturm der ehemaligen evangelischen Kirche, Pfarrkirche Maria Himmelfahrt, Filialkirche St. Peter und Paul, Pfarrkirche Mariä Heimsuchung, Heilig-Geist-Kirche, Heilig-Kreuz-Kirche, St. Dorotheen-Hospital, Wehrmauern.

Im Treppenaufgang zwischen Erd- und Obergeschoss wählte man ein spätbarockes Tonnen- und Kreuzgewölbe, die Decken im Obergeschoss wurden als Spiegelgewölbe mit Plafondmalerei gestaltet. Die Wände der Treppenaufgänge wurden getäfelt.

Nach dem Zweiten Weltkrieg war das Gebäude Sitz von Sicherheitsorganen der Volksrepublik Polen.

Das Objekt ist am Herzogsweg in Żagań gelegen.

Other attractions:

The Palace, The Palace Park, The Widow's house, Mansion – The Meyer's villa, Town Hall in Żagań, The Former Augustinian Complex, The Observation tower of the Former Evangelical Church, The Assumption of the Blessed Virgin Mary Church, The filial Saints Peter and Paul Church, The Visitation of the Blessed Virgin Mary Church, The filial Holy Spirit Church, The Holy Cross Church, The St. Dorothy Hospital, defensive walls.

● Zamek Szprotawski

Lokalizacja i dojazd:

Obiekt położony jest w południowo-wschodniej części historycznego centrum miasta. Dojeżdża się do niego ul. Sądową lub ul. Młyńska.
Adres: Pl. Ewangelicki 5, 67-300 Szprotawa.

Parking: Przy Pl. Ewangelickim lub przy ul. Młyńskiej (targowisko miejskie).

Dostęp:

Zamek jest własnością Gminy Szprotawa (z uwagi na trwający remont aktualnie dostępny do zwiedzania z zewnątrz, a wewnętrz po uzgodnieniu z Urzędem Miejskim w Szprotawie), tel. 68 376 38 11 (centrala), e-mail: ratusz@szprotawa.pl.

Datowanie: XII/XIV w.

● Burg Sprottau

Standort und Anfahrt:

Das Objekt ist im südöstlichen Teil des historischen Stadtzentrums gelegen. Die Anfahrt zur Burgruine erfolgt über die ul./Str.Sądowa oder die ul./Str.Młyńska.
Adresse: Pl. Ewangelicki 5, 67-300 Szprotawa.

Parkplatz:

am Pl. Ewangelickim (Evangelischer Platz) oder entlang der ul. Młyńska (städtischer Markt).

Besichtigung:

Die Burg ist Eigentum der Gemeinde Szprotawa (aufgrund der derzeitigen Instandsetzungsarbeiten kann der Außenbereich jederzeit besichtigt werden, eine Besichtigung der Ruinen selbst ist nach vorheriger Absprache mit der Stadtverwaltung in Szprotawa möglich). Tel.: +48 68 376 38 11 (Zentrale),
E-Mail: ratusz@szprotawa.pl

Datierung: 13./14. Jahrhundert

Den Sagen zufolge soll an dieser Stelle bereits im 12. Jahrhundert ein Jagdhaus der Schlesischen Herzöge aus der Piastendynastie gestanden haben. Der erste Kastellan von Sprottau, Wolfram von Pannewitz, wurde in den Quellen jedoch erst gegen Ende des 13. Jahrhunderts erwähnt.

● The castle in Szprotawa

Location and approach:

The castle is located in south-east part of the historical town centre and can be reached by Sądowa or Młyńska street.
Address: 5 Ewangelicki square, 67-300 Szprotawa

Car park:

By the Ewangelicki square or Młyńska street
(municipal marketplace)

Admission:

The castle is owned by Szprotawa Municipality (because of the ongoing renovation works the castle can be visited only from the outside, the inside after the agreement with Municipal Office in Szprotawa),
phone number: tel. 68 376 38 11 (central office),
e-mail: ratusz@szprotawa.pl

Dating 13th/14th century

According to recordings, already in 12th century probably there was a hunting lodge of Dukes of Piasts Dynasty. First castellan of Szprotawa, Wolfram von Pannewitz, was mentioned at the end of 13th century. The erection of stoned castle is dated for 13th or 14th century. The bastille added from the northern part is dated for 16th century.

The castle order reminds slightly flattened oval and along its contour there was a perimeter wall. The whole castle was surrounded by the moat.

Wedle podania, już w XII wieku miał w tym miejscu istnieć domek myśliwski książąt piastowskich. Pierwszy szprotawski kasztelan Wolfram von Pannewitzostał wzmiękowany pod koniec XIII wieku. Powstanie murowanego zamku należy lokować w XIII/XIV wieku. Dostawiona od strony południowej basteja datowana jest na XVI wiek. Założenie zamkowe przypomina lekko spłaszczony oval, po obrysie którego biegł mur obwodowy. Całość otoczona była fosą.

Urbarze z lat 1598 i 1612 podają, iż zamek był w większości murowany (kamieniem i cegłą). Na parterze i piętrze znajdowały się po dwie sale oraz jedna w bastei. Ponadto na terenie zespołu były dwie piwnice i kuchnia. Pokrycie dachowe w postaciach dachówek oraz gontu było w złym stanie, a dom bramny groził zawaleniem. Całkiem nowy był bliżej nieznany budynek stojący naprzeciw bramy. Od strony miasta mur zamkowy wykonany był w konstrukcji szachulcowej. Z fortów wychodziły dwa mosty, jeden - nowy wiódł do miasta, drugi - stary do młynów. Ówcześnie odnowiono też biegącą wzdłuż fosy palisadę. Mieszkańcy okolicznych wsi byli zobowiązani do dostarczania materiałów oraz świadczenia prac na rzecz utrzymania substancji zamku. Zarys zamku przedstawiają ryciny z XVIII wieku. W zakrystii kościoła farnego zachował się fragment malowidłaściennego, datowanego na XV wiek, ukazujący św. Jerzego godzącego włóczęnią smoka na zamkowym przedpolu.

Die Errichtung einer Burg aus Feldsteinen und Ziegeln ist auf die Wende zwischen dem 13. und dem 14. Jahrhundert zu datieren. Die südlich angebaute Bastei wird auf das 16. Jahrhundert datiert.

Die Buraganlage erinnert an ein leicht eingeebnetes Oval, entlang dessen Umrisse eine Mauer verlief. Die gesamte Anlage umgab ein Burggraben.

Die Urbarie aus den Jahren 1598 und 1612 geben an, dass die Burg größtenteils gemauert (aus Feldsteinen und Ziegeln) war. Im Erd- und Obergeschoss gab es jeweils zwei Säle, einen weiteren in der Bastei. Darüber hinaus gab es zwei Keller und eine Küche. Dachziegeln und Schindeln befanden sich in einem schlechten Zustand, das Torhaus drohte einzustürzen. Vollkommen neu war hingegen ein gegenüber dem Tor errichtetes Gebäude, dessen Zweck unbekannt ist. Von der Stadt aus wurde die Burgmauer als Fachwerk errichtet. Über den Burggraben führten zwei Brücken: eine neue in die Stadt, und eine alte zu den Mühlen. Zur damaligen Zeit hatte man ebenso die entlang des Grabens verlaufenden Palisaden erneuert. Die Bewohner der umliegenden Ortschaften wurden dazu verpflichtet, Baustoffe zu stellen sowie an der Erhaltung und Instandsetzung der Bausubstanz mitzuwirken.

Wie die Burg ausgesehen hat, wissen wir von Zeichnungen aus dem 18. Jahrhundert. In der Sakristei der Pfarrkirche blieb eine auf das 15. Jahrhundert datierte Wandmalerei teilweise erhalten, die den Hl. Georg abbildet, der auf dem Vorhof der Burg einen Drachen mit einer Lanze trifft.

Die Herzöge von Glogau und Sagan waren häufig auf der Burg zu Gast. Seine letzten Lebenstage hatte hier in Sprottau 1397 Herzog Heinrich VIII. verbracht. Während des Kriegs um die Nachfolge des Herzogtums Glogau hatte Johann II. (Hans von Sagan) auf der Burg sein Lager aufgeschlagen. Im Jahre 1477 hatte man den brandenburgischen Staatsrat Wedigo Reimar Gans, Edler Herr zu Putlitz im Burgturm festgesetzt. 1488 belagerten ungarische Truppen die Burg, deren Bewohner sich jedoch freiwillig ergaben.

The urbaria from 1598 and 1612 mention that the castle was built in the majority with stone and brick. On the ground floor and upper floor there were two halls on each level and one hall in the bastille. Moreover, in the complex there were two basements and kitchen. The roof covering made of slates and shingles was in bad condition and the gate building was in danger of collapsing. Quite new was the rather unknown building located opposite the gate. From the town side, the castle wall was made in half-timbered construction.

Two bridges emerged from the fortress: new one leaded to town and the old one to mills. At that time, the palisade running along the moat was renovated. The residents of surrounding villages were obliged to provide the materials and to service the works in favour of maintaining the substance of castle.

The outline of the castle is presented by the prints from 13th century. In the vestry of the parish church there is preserved wall painting, dating for 15th century, which presents St. George's hurting the dragon by the spear on the forefield of the castle.

The fortress was visited many times by the dukes and duchess of Głogów and Żagań. In 1397 the duke Henry VIII the Sparrow spent his last moments of life in the castle in Szprotawa. During the war of succession of the Duchy of Głogów, Jan II of Żagań had his excursion base in the castle.

W twierdzy wielokrotnie przebywali książęta głogowsko-żagańscy. W 1397 roku na zamku w Szprotawie ostatnie chwile życia spędził księże Henryk VIII Wróbel. W czasie wojny sukcesyjnej o Księstwo Głogowskie na zamku posiadał bazę wypadową Jan II Żagański. W 1477 roku w zamkowej wieży więziono Wedigo von Puttitz. Twierdę oblegała wojska węgierskie w 1488 roku, ale poddała się ona dobrowolnie. W XVI wieku zamek zamieszkiwała rodzina von Schönaich, następnie dobra zamkowe wraz z uposażeniem po długich staraniach nabyły od cesarza miasto Szprotawa.

Forteca poważnie ucierpiała podczas wojny 30-letniej (1618-1648), jak też podczas pożaru w 1672 roku. Pozostałości zaadoptowano na słodownię.

W latach 1745-47 na murach zamku zbudowano kościół ewangelicki. Fosę od strony miasta zasypano. Po II wojnie światowej pozbawiona gospodarza świątynia sukcesywnie popadała w ruinę. Od 2021 roku jej właścicielem jest Gmina Szprotawa, która podjęła prace w kierunku adaptacji jako bezpiecznej ruiny, służącej celom kulturalno-rozrywkowym, religijnym i turystycznym.

Pozostałości zamku są najlepiej widoczne od strony południowej, tj. fragmenty muru obwodowego i basteja. Współczesne prace archeologiczne odsłoniły także pozostałości piwnic i majdanu.

Symboliczne przedstawienie wieży zamkowej umieszczone w historycznym herbie Szprotawy. W zbiorach Muzeum Ziemi Szprotawskiej znajdują się fragmenty naczyń, kafli piecowych oraz zdobionych cegieł, znalezione na terenie zespołu.

Atrakcje w okolicy:

Plac Ewangelicki, Klasztor Magdalenek, Kościół pw. Wniebowzięcia NMP, Ratusz w Szprotawie, wieża ciśnień, Brama Żagańska, mury obronne, Dom Goepperta, Park Goepperta, Dom mistrza masońskiego.

Sehenswürdigkeiten in der Umgebung:

Evangelischer Platz, Magdalenenkloster, Kirche Mariä Himmelfahrt, Rathaus in Szprotawa, Wasserturm, Saganer Tor, Wehrmauern, Geburtshaus von Johann Heinrich Göppert, Göppert-Park, Wohnhaus eines „Meisters vom Stuhl“ der Freimaurerloge.

In 1477, Wedigo von Puttitz was enthralled in the castle tower. The fortress was besieged by Hungarian troops in 1488, but it surrendered of its own volition. In 16th century the von Schönaich family lived there and then the town of Szprotawa, after long efforts, purchased from the emperor all the castle goods with emolument. The fortress was seriously damaged during The Thirty Years' War (1618-1648) as well as during the fire in 1672. The remains of the fortress was converted into malthouse.

Between 1745-1747 the evangelical church was built in the place of the castle. The moat from the side of town was backfilled. After the World War II, the temple, devoid of its master, started to crumble gradually. The temple has been owned by the country of Szprotawa since 2021 and which initiated the adaptation works to make it a safe ruin for cultural, entertaining, religious and touristic aims.

The remains of the castle are visible best from the northern side, that means from the part of perimeter walls and bastille. Contemporary archaeological works uncovered the remains of basements and cobbles.

The symbolic depiction of the castle tower is placed in historical crest of Szprotawa. In the repertory of 'Muzeum Ziemi Szprotawskiej' (The museum of Szprotawa) there are parts of stockpots, stove tiles and decorated bricks found on the premises of the complex.

Attractions in the neighbourhood:

The Ewangelick square, The Magdalenes Convent, The assumption of the Blessed Virgin Mary Church, Townhall in Szprotawa, The Water tower, The Żagań Gate, defence walls, The Goeppert's house, The Goeppert's park, The House of the Mason Master

● Pałac Wiechlice

Lokalizacja i dojazd:

Obiekt położony jest we wsi Wiechlice w gminie Szprotawa, przy głównej arterii wiejskiej, w sąsiedztwie rzeki Szprotawy oraz byłego lotniska wojskowego.

Adres: Wiechlice 45 b, 67-300 Szprotawa.

Parking: Na terenie zespołu pałacowego.

Dostęp:

Prywatny obiekt jest dostępny jako hotel i restauracja, z możliwością wejścia na teren posesji. Tel. 68 376 86 10, e-mail: recepcja@palacwiechlice.pl.

Datowanie: 1789 r.

Klasycystyczna budowla reprezentuje ówczesny typ charakterystyczny dla architektury rezydencjonalnej na Śląsku. Autor projektu jest nieznany. Obiekt założono na planie prostokąta, z ryzalitem od strony zachodniej, dobudowanym ok. 1890 roku. Wtedy też do fasady wschodniej dostawiono portyk wsparty na czterech neorenesansowych kolumnach podrzymujących balkon. Budowla posiada użytkowe poddasze oraz wysokie podpiwniczenie. Całość przykrywa mansardowy dach.
Dwukondygnacyjny pałac wzniесiono w miejscu wcześniejszej rezydencji, na co wskazuje mapa Wielanda z 1736 roku. Podczas wojen śląskich, we wrześniu 1759 roku do pałacu w Wiechlicach przybył na kwarterę księży Henryk, brat króla pruskiego Fryderyka II.

● Schloss Wicheldorf (Wiechlice)

Standort und Anfahrt:

Das Objekt befindet sich in der Ortschaft Wiechlice in der Gemeinde Szprotawa an der Hauptstraße unweit der Sprotte und des ehemaligen Militärflugplatzes.

Adresse: Wiechlice 45 b, 67-300 Szprotawa.

Parkplatz: auf dem Schlossgelände

Besichtigung:

Das in Privateigentum stehende Schloss wird als Hotel und Restaurant betrieben; das gesamte Anwesen kann besichtigt werden. Tel.: +48 68 376 86 10, E-Mail: recepcja@palacwiechlice.pl.

Datierung: 1789

Das klassizistische Bauwerk steht stellvertretend für die damals in Schlesien typische Residenzarchitektur. Der Entwurfsverfasser ist nicht bekannt. Es weist einen rechteckigen Grundriss auf, an den man ca. 1890 von westlicher Seite aus einen Risalit anbaute. Ebenso zur damaligen Zeit errichtete man an der Ostfassade einen von vier Säulen im Stile der Neorenaissance getragenen Portikus mit einem Balkon. Der Dachboden wird für Wohnzwecke genutzt, das Souterraingeschoss weist hohe Decken auf. Die Bedeckung erfolgte mit einem charakteristischen Mansardendach.

Das zweigeschossige Schloss wurde an der Stelle einer früheren Residenz errichtet, wie eine von I. W. Wieland gezeichnete Karte aus dem Jahre 1736 zeigt. Während der Schlesischen Kriege weilte im September 1759 Prinz Heinrich von Preußen, jüngerer Bruder des preußischen Königs Friedrich II. im Schloss Wicheldorf.

Die Ostfassade verzieren ein Fratzenkopf sowie Gedenkplatten aus dem 19. Jahrhundert. Die Räume im Schloss wurden in zwei voneinander getrennten Bereichen angeordnet, die von einer mittig verlaufenden Diele miteinander verbunden sind. Einige Räume wurden mit Stuckarbeiten in klassizistischem und eklektischen Stil verziert, wie das schmiedeeiserne Geländer und auch die Säulen im Treppenaufgang.

● The Wiechlice Palace

Location and approach:

The palace is situated in Wiechlice village in the Szprotawa municipality, beside the main village arterial road, in the neighbourhood of Szprotawa river and former military airport.
Address: Wiechlice 45 b, 67-300 Szprotawa.

Car park: On the premises of the palace complex.

Admission:

The private facility is accessible as a hotel and restaurant with opportunity to enter the premises.
Phone number: 68 376 86 10,
e-mail: recepcja@palacwiechlice.pl.

Dating: 1789

The classicists building represents the type characteristic for residential architecture in Silesia at that time. The author of the design is unknown. The building has the rectangular shape, with avant-corps from the western side, built on in circa 1890. At that time, the portico was installed to the façade from the eastern side, which is propped up by four neo renaissance columns supporting the balcony.

The palace has usable attic and high basement.
The whole is covered with mansard roof.

We wschodnią elewację wkomponowano maszkaron oraz płytę pamiątkową z XIX wieku.

Przyjęto dwutaktowy układ wnętrz, z sienią przebiegającą pośrodku. Część pomieszczeń wzboagacono sztukatorskim wystrojem klasycystycznym i eklektycznym, jak kuta balustrada czy kolumny klatki schodowej.

Rezydencję wzniósł George Neumann, którego spadkobiercy, nobilitowani w 1861 roku, posiadały majątkość do końca II wojny światowej. Następnie obiekt został zajęty przez wojsko, a potem funkcjonował w strukturze Państwowego Gospodarstwa Rolnego. Po 1989 roku opuszczona budowla sukcesywnie popadała w ruinę. W 2007 roku kupił ją Zbigniew Czmuda, odbudował i w 2011 roku oddał do użytku jako obiekt hotelowy.

Ursprünglicher Bauherr des Schlosses war George Neumann, dessen 1861 in den Adelstitel erhobene Erben das Anwesen bis zum Ende des zweiten Weltkriegs behalten hatten. In der Nachkriegszeit wurde es zunächst von der Armee übernommen, später wurde es von der örtlichen Landwirtschaftlichen Produktionsgenossenschaft genutzt. Nach 1989 verfiel es zunehmend, bis es 2007 Zbigniew Czmuda erwarb, der es bis 2011 wiederaufbaute und nun als Hotel betreibt.

Neben dem Schloss steht das 1855 nach Entwürfen des Architekten Thomas errichtete Gärtnerhaus. Die Wirtschaftsgebäude wurden gegen Ende des 18. und zu Beginn des 19. Jahrhunderts errichtet. Nach Süden und Westen erstreckt sich der Schlosspark.

Vor dem Schloss wurde ein kleiner Garten mit Steinornamenten angelegt, u.a. Gedenktafeln mit Datumsangaben.

Two-storey palace was built in the place of former residence, what is indicated with Wieland's map from 1736. During the Silesian War, in September 1759 the Prince Henry, who was the brother of Prussian king Frederick II, was lodged in the Wiechlice Palace.

The mascaron and memorial slabs from 19th were incorporated in the eastern part of elevation. The layout with two levels of interior system with hallway running in the middle was used. Some of the rooms were enriched with classicist and eclectic stucco décor, such as wrought baluster or staircase columns.

The residence was erected by George Neumann, whose successors, nobilitated in 1861, had the manor till the end of World War II. Afterwards, the palace was undertaken by army and then it was functioning in the structure of State Agricultural Farm. After 1989 abandoned building started to crumble gradually. In 2007 Zbigniew Czmuda bought it and rebuilt it and in 2011 put the palace into use as a hotel.

W sąsiedztwie pałacu stoi Dom Ogrodnika, zbudowany w 1855 roku wg projektu Thomasa.

Budynki folwarczne pochodzą z końca XVIII i początków XIX wieku. Na południe i zachód od pałacu rozpościera się zabytkowy park.

Przed pałacem wystawione są fragmenty zabytkowej kamieniarki, w tym tablic pamiątkowych z datami.

Atrakcje w okolicy:

Park pałacowy z winnicą i stawem, Dom Ogrodnika (na terenie zespołu), przystanie kajakowe na rzece Szprotawa, Ścieżka przyrodniczo-leśna „Potok Sucha”, obiekty dawnego lotniska wojskowego 1933-1992, zabytkowe drogowskazy.

Sehenswürdigkeiten in der Umgebung:

Schlosspark mit Weinberg und Teich, Gärtnerhaus (auf dem Anwesen), Kanu-Anlegestelle entlang der Sprotte, Natur- und Waldlehrpfad „Potok Sucha“ (Zauche), ehemaliger Militärflugplatz 1933-1992, historische Wegweiser.

In the neighbourhood there is the gardener's house, built in 1855 according to Thomas' design. Farm buildings come from the end of 18th and the beginning of 19th century. The monumental park spreads to the south and west from the palace.

In front of the palace, there are presented fragments of historic stonework, including the memorials with dates.

Attractions in the neighbourhood

The Palace park with vineyard and pond, The Gardener's house (on the complex premises), canoe ports by the Szprotawa river, 'Potok Sucha' nature-forest path, object of former military airport 1933-1992, historic signposts

● Pałac Henryków

Lokalizacja i dojazd:

Obiekt położony jest we wsi Henryków w gminie Szprotawa, przy głównej arterii wiejskiej (droga gminna G31), w sąsiedztwie rzeki Szprotawy.

Adres: Henryków 71, 67-300 Szprotawa.

Parking: Na terenie zespołu pałacowego.

Dostęp:

Prywatny obiekt jest dostępny jako hotel, z możliwością wejścia na teren posesji. Tel. 68 888 00 44, 505 609 906, e-mail: info@palac-henrykow.pl

Datowanie: 1782 r.

Klasycystyczna budowla reprezentuje ówczesny typ charakterystyczny dla architektury rezydencjonalnej na Śląsku. Autor projektu jest nieznany. Dwukondygnacyjny obiekt założono na planie prostokąta. Posiada poddasze użytkowe oraz wysokie podpiwniczenie. Rezydencję przykryto dachem mansardowym.

Wedle materiałów konserwatorskich późnobarokowy Pałac Henryków zbudowano w 1782 roku z inicjatywy Kaspara Adolfa von Knobelsdorffa. Od 1821 roku aż do końca II wojny światowej władała nim rodzina von Neumann. Ta sama, która była również w posiadaniu Pałacu Wiechlice. Przebudowę rezydencji w stylu klasycystycznym przeprowadził w 1826 roku Friedrich von Neumann. Ulokowane od strony północnej wejście główne poprzedzają schody z tralkową balustradą, udekorowaną wazami. Nad drzwiami umieszczono medalion. Partia przyziemia ujęta jest boniowaniem. Wnętrze elewacji południowej jest zbliżony do północnej, za wyjątkiem tympanonu.

● Schloss Sprottischdorf (Henryków)

● The Henryków Palace

Standort und Anfahrt:

Das Objekt befindet sich in der Ortschaft Henryków in der Gemeinde Szprotawa an der Hauptstraße (Gemeindestraße G31) unweit der Sprotte. Adresse: Henryków 71, 67-300 Szprotawa.

Parkplatz: auf dem Schlossgelände

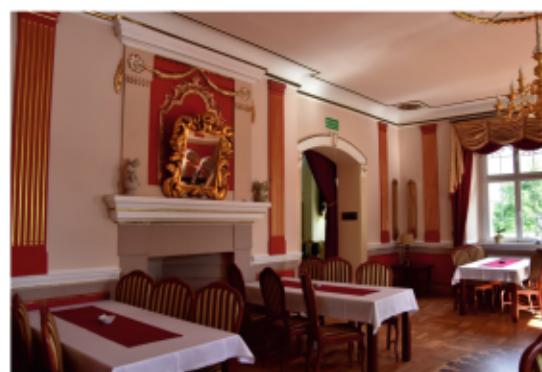
Besichtigung:

Das in Privateigentum stehende Schloss wird als Hotel betrieben; das gesamte Anwesen kann besichtigt werden. Tel.: +48 68 888 00 44, +48 505 609 906, E-Mail: info@palac-henrykow.pl

Datierung: 1782

Das klassizistische Bauwerk steht stellvertretend für die damals in Schlesien typische Residenzarchitektur. Der Entwurfsverfasser ist nicht bekannt. Das zweigeschossige Gebäude weist einen rechteckigen Grundriss auf. Der Dachboden wird für Wohnzwecke genutzt, das Souterraingeschoss weist reich hohe Decken auf. Die Bedeckung erfolgte mit einem charakteristischen Mansardendach.

Das spätbarocke Schloss wurde den im Denkmalschutzamt vorliegenden Unterlagen zufolge 1782 im Auftrag von Kaspar Adolf von Knobelsdorff errichtet.

Location and approach:

The palace is situated in Henryków village in the Szprotawa municipality, beside the main village arterial road (municipal road G31), in the neighbourhood of Szprotawa river. Address: Henryków 71, 67-300 Szprotawa.

Car park:

On the premises of the palace complex.

Admission:

The private facility is accessible as a hotel with opportunity to enter the premises. Phone number: 68 888 00 44, 505 609 906, e-mail: info@palac-henrykow.pl

Dating: 1782

The classicists building represents the characteristic type for residential architecture in Silesia at that time. The author of the design is unknown. The two-storey building has the rectangular shape. The palace has usable attic and high basement. The residence is covered with mansard roof.

Wnętrze jest dwutraktowe. W niektórych salach zachowała się wystrój sztukatorski sufitów. W westybulu zastosowano sklepienia krzyżowe. W ścianie sieni wmurowano tablicę z nazwiskami właścicieli.

Obiektowi towarzyszy atrakcyjny zespół pałacowo-parkowy, z wyróżniającymi się klasycystyczną oficyną oraz budynkami gospodarczymi. Stodoły i stajnia pochodzą z 1842 roku, a magazyn z 1845 roku.

Po II wojnie światowej na obszarze całego kompleksu funkcjonowało Państwowe Gospodarstwo Rolne, obecnie zespół jest własnością prywatną i użytkowany jako hotel. Zachwyca nie tylko architekturą zewnętrzną, lecz także wystrojem wnętrz, w tym meblami i kolekcją obrazów. W krajobraz doskonale wkomponowują się organizowane tu plenery malarskie, koncerty, festyny.

Von 1821 bis zum Ende des Zweiten Weltkriegs war es Eigentum der Familie von Neumann, d.h. derselben Familie, in deren Besitz auch das Schloss in Wichelsdorf gestanden hatte.

1826 ließ es Friedrich von Neumann im klassizistischen Stile umfangreich umbauen.

Der Haupteingang an nördlicher Seite des Gebäudes ist über eine Treppe mit Balustrade erreichbar; das Geländer wurde zusätzlich mit Steinvasen verziert. Über den Fenstern wurden Medaillons eingelassen. Die Fassade des Erdgeschosses weist charakteristisches Bossenwerk auf. Die Gestaltung der Südfassade erfolgte ähnlich wie die der Nordfassade, unter Ausnahme des Tympanons.

Die Innenräume wurden in zwei voneinander getrennten Trakten angeordnet. In einigen Sälen blieb der Deckenstuck erhalten. Im Vestibül gelangte ein Kreuzgewölbe zum Einsatz. In den Wänden der Flure wurden Tafeln mit den Namen der Eigentümer eingelassen.

According to the restoration materials, the late baroque Henryków Palace was built in 1782 on the initiative of Kaspar Adolf von Knobelsdorff. From 1821 till the end of World War II the palace was owned by the von Neumann family. The same who owned the Wiechlice Palace. The residence reconstruction in classicists style was conducted by Friedrich von Neumann in 1826.

The main entrance, located from the northern side, is preceded with stairs with baluster railing, decorated with vases. The medallion is placed above the door. The ground storey is finished with rustication. The décor of southern elevation is similar to the northern except from the tympanum.

The interior is two-bayed. In some rooms there are preserved stucco décor of the ceilings. In vestibule there are barrel vaults. The plaque with the owners' names was set into the wall of the hallway.

Atrakcje w okolicy:
Oficyna, Park pałacowy z Dębem „Henryk”,
pomnik przyrody Dąb „VimSampers”, przystań
kajakowa na rz. Szprotawa, Pałac Wiechlice

Zur Schlossanlage zählen ein attraktive Park mit einem klassizistischen Quergebäude sowie mehreren Wirtschaftsgebäuden. Scheune und Ställe wurden 1842 errichtet, das Lagerhaus folgte 1845.

Nach dem Zweiten Weltkrieg wurde die Anlage als Landwirtschaftliche Produktionsgenossenschaft genutzt. Derzeit befindet sie sich wieder in Privateigentum und wird als Hotel betrieben. Nicht nur die äußere Gestaltung des Schlosses ist beeindruckend. Auch die Innenarchitektur mit stilvoll ausgewählten Möbelstücken und einer umfangreichen Gemäldeausstellung lädt zu einem längeren Verweilen ein. Sich harmonisch in die umliegende Landschaft einfügend werden hier Malereikurse, Konzerte und Feste veranstaltet.

Around the facility, there is attractive palace and park featured by classicist outbuilding and farm buildings. The barns and stable come from 1842 and the store from 1845.

After the World War II State Agricultural Farm functioned on the whole premises of the complex. Today, the complex is a private property and exploited as a hotel. It fascinates not only with the exterior architecture but also the interior décor, including furniture and paintings collection. En plein-airs, concerts and festival incorporate perfectly with the landscape.

Sehenswürdigkeiten in der Umgebung:

Quergebäude, Schlosspark mit Eiche „Henryk“, Naturdenkmal Eiche „Vim Sampers“, Kanu-Anlegestelle entlang der Sprotte, Schloss Wichenstorf (Wiechlice)

Attractions in the neighbourhood:

The outbuilding, The Palace Park with 'Henryk' oak, nature monument 'Vim Sampers' oak, canoe ports by the Szprotawa river, The Wiechlice Palace

● Willa Rümplera w Szprotawie

Lokalizacja i dojazd:

Obiekt położony jest na zachód od centrum Szprotawy.
Adres: ul. Niepodległości 16, 67-300 Szprotawa.

Parking: Na zapleczu willi

Dostęp:

Obiekt jest siedzibą Miejskiej Biblioteki Publicznej, dostępny w godzinach otwarcia placówki.
Zwiedzanie pomieszczeń innych jak ogólnodostępne wymaga uzgodnienia z dyrekcją biblioteki. Biblioteka jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 9:30-17:30, pierwsza sobota miesiąca 9:00-14:00, tel. 68 376 26 03, e-mail: mbpszprotawa3@wp.pl.

Datowanie: 1869 r.

Ulica Niepodległości zabudowana jest wieloma budowlami o charakterze rezydencjalno-willowym. To dawna reprezentacyjna aleja miejska, założona w XIX wieku. Jednym z największych i jednocześnie najpiękniejszych budynków jest eklektyczna Willa Rümplera, a obecnie siedziba Miejskiej Biblioteki Publicznej. Na początku XX wieku należała do Carla Rümplera, właściciela miejscowej fabryki świec i bielarni wosku.

● Villa Rümpler in Szprotawa

Standort und Zufahrt:

Das Objekt ist westlich des Stadtzentrums von Szprotawain der ul./Str.Niepodległości gelegen.
Adresse: ul./Str.Niepodległości 16, 67-300 Szprotawa.

Parkplatz: auf dem Hinterhof der Villa

Besichtigung:

Im Gebäude befindet sich die Öffentliche Stadtbibliothek; es kann zu den Öffnungszeiten der Einrichtung besichtigt werden.
Eine Besichtigung von Räumlichkeiten, die nicht der Öffentlichkeit zugänglich sind, muss zuvor mit der Bibliotheksleitung vereinbart werden.
Öffnungszeiten: montags bis freitags 9:30-17:30 Uhr,
erster Samstag im Monat: 9:00-14:00 Uhr,
Tel.: +4868 376 26 03, E-Mail: mbpszprotawa3@wp.pl.

Datierung: 1869

Entlang der heutigen ulica Niepodległości befinden sich zahlreiche Gebäude, die der Residenzarchitektur zugerechnet werden können. Im 19. Jahrhundert angelegt war sie einst die repräsentativen Zwecken dienende „Prachtstraße“ der Stadt. Eines der größten und zugleich schönsten Gebäude ist die eklektische Villa Rümpler, derzeit Sitz der Öffentlichen Stadtbibliothek. Zu Beginn des 20. Jahrhunderts stand sie im Besitz von Carl Rümpler, Inhaber der hiesige Kerzenfabrik und Wachsbleiche.

Das Gebäude ist zweigeschossig, am Risalit dreigeschossig, mit einem Souterraingeschoss. Die architektonische Gestaltung der Villa nimmt zahlreiche Anleihen aus Klassizismus und Antike. Umfangreiche Detailarbeiten sind vor allem an der Nordfassade des Gebäudes sichtbar, wie z. B. Flachreliefs von in Tunika gekleideten Frauenfiguren, die ein korinthisches Kapitell tragen. Auf Höhe des Erdgeschosses wurde am Risalit eine kleine Terrasse mit gemauerter Balustrade angefügt. Der Eingang zur Terrasse wurde mit Pilastern der ionischen Ordnung nochmals betont. Die Gebäudecken sowie die Flächen zwischen den Fenstern im Erdgeschoss wurden mit Bossenwerk versehen.

● The Rümpler's villa in Szprotawa

Location and approach:

The facility is located on the west from centre of Szprotawa by Niepodległości street.
Address: 16 Niepodległości st.16, 67-300 Szprotawa.

Car park: In the hinterland of the villa.

Admission:

The facility is the seat of Municipal Public Library, accessible within operating hours of the facility.
Visiting the rooms others than public demands the agreement of library management. The library is open from 9:30-17:30 Mondays to Fridays and on first Saturday of the month from 9:00 to 14:00, phone number 68 376 26 03, e-mail: mbpszprotawa3@wp.pl.

Dating: 1869

The Niepodległości street is filled-up with many building of residential and villa type. It is the former representative town avenue, established in 19th century. The eclectic Rümpler's villa is one of the greatest and the most beautiful buildings and currently the seat of Municipal Public Library. At the beginning of 20th century it belonged to Carl Rümpler, the owner of local candles factory and wax bleachery. It is two-storey building, and in the part of avant-corps three-storey, with high basement. The villa's architecture takes from the classicism and antique.

32

Budynek jest dwukondygnacyjny, a w partii ryzalitu trzykondygnacyjny, z wysokim podpiwniczeniem.

Architektura willi czerpie z klasycyzmu i antyku. Bogaty detal architektoniczny występuje głównie na elewacji północnej budynku, jak np. płaskorzeźbione półpostacie kobiet ubranych w tuniki, podrzymujących koryncki kapitel. Na wysokości parteru w parti ryzalitu dostawiono taras z murowaną balustradą.

Wejście na taras zaakcentowano pilastrami porządku jońskiego. Naroża willi i przestrzenie międzyokienne parteru ujęto bonowaniem.

Płyciny podokienne wyższej kondygnacji wypełniono płaskorzeźbionymi motywami florystycznymi.

W narożnych częściach dachu umieszczono palmety.

W szczyt elewacji południowej wkomponowano medalion przedstawiający płaskorzeźbionego anioła, trzymającego bandę z datą „1869”.

W dawnej sali balowej, zwanej niegdyś „lustrzaną”, gdzie obecnie rozlokowane są główne zbiorы biblioteczne, ustawiono 20 kolumn w układzie zdwojonym. W sieni napotkamy również płaskorzeźbione półpostacie kobiet ubranych w tuniki, podrzymujących koryncki kapitel.

Ponadto wewnętrz znajdują się sztukaterie sufitowe, artystycznie wykończone balustrady z latarniami i stolarką drzwiową.

Gmach przetrwał II wojnę światową. Po wojnie mieściła się tu Powiatowa Rada Narodowa. W dawnej oranżeri ulokowano

Die Gesimse unterhalb der Fenster wurden mit Flachreliefs gestaltet, die floristische Motive aufweisen.

In den Eckbereichen des Daches wurden Palmetten eingelassen.

Am Giebel der Südfront wurde wiederum ein als Flachrelief gestaltetes Medaillon angebracht, das eine Engelfigur abbildet, die ein Band mit dem Datum „1869“ hält.

Im ehemaligen Ballsaal, einst auch „Spiegelsaal“ genannt, werden derzeit die wichtigsten Bibliothekssammlungen aufbewahrt; hier stehen die 20, gespiegelt angeordneten Säulen besonders hervor. Auch im Flur trifft man auf Flachreliefs von in Tunika gekleideten Frauenfiguren, die jeweils ein korinthisches Kapitell tragen. Kennzeichnend für die Innengestaltung sind darüber hinaus Stuckdecken sowie kunstvoll gearbeitete Geländer mit Laternen sowie Türen.

Die Wirren des Zweiten Weltkriegs überdauerte das Gebäude unbeschadet. Nach dem Krieg wurde hier die Kreisverwaltung untergebracht. In der ehemaligen Orangerie wurde hingegen eine Kinderbibliothek eingerichtet.

Sehenswürdigkeiten in der Umgebung:

Villen entlang der ul. Niepodległości, Platz der Leseratten, Sensorischer Garten am Städtischen B. Chrobry-Gymnasium, ehemalige Armeekasernen.

The abundant architectural detail is presented mainly on the northern elevation of the building, i.e. low relieved waist-up women wearing tunics which support the Corinthian chapter. At the height of the ground floor in the part of avant-corps there is terrace with baluster made of bricks. The terrace entrance is stressed with ionic pilasters. The corners of the villa and the spaces between windows of the ground floor are connected with rustication.

The panels below the window of the upper storey are filled up with low relieved floral motives.

The medallion, presenting the low relieved angel holding the sash with the date of '1869', was incorporated into the gable of southern elevation.

In the former ball room, formerly called 'mirrored' where currently there are the main library collections, 20 columns in double layout were set. In the hallway, there are also low relieved waist-up women wearing tunics which support the Corinthian capital. Moreover, inside there are ceiling stucco, artistically finished railing edging with lampposts and door woodwork.

The pile survived the World War II. After the war, there was County National Assembly. In former orangery, there is a children unit of the library.

Attractions in the neighbourhood:

The villa development of Niepodległości street, The Reader's square, Sensory garden by General High School named after B. Chrobry, former military barracks

● Zamek Witków

Lokalizacja i dojazd:

Obiekt położony jest we wsi Witków w gminie Szprotawa, przy głównej arterii wiejskiej, nad rzeką Młynówką.
Adres: 67-130 Witków 54A

Parking: Na terenie ogólnodostępnego folwarku przyleglego do zespołu zamkowego.

Dostęp:

Prywatny obiekt jest dostępny po uzgodnieniu z właścicielem, tel.: 694 330 809, e-mail: kontakt@zamekwitkow.pl

Datowanie: XIV/XV w.

To unikatowe wiejskie założenie obronne w woj. lubuskim, a także jeden z najciekawszych tego typu obiektów w Polsce. W literaturze przywykliśmy mówić jedynie o Wieży Rycerskiej w Witkowie, a faktycznie mamy do czynienia z zespołem zamkowym, obejmującym: wieżę obronno-mieszkową, mury obronne, cztery baszty, bramę wjazdową, budynek bramny, mokrą fosę, wał obronny.

To jedna z czterech rezydencji położonych nad niewielkim potokiem Młynówka, zwany też Iławka, rozzielającym niegdyś Księstwo Żagańskie od Głogowskiego. Niewykluczone, że właśnie granica księstw rozzielonych w 1413 roku stanowiła bodziec do umacniania jej linii. W lesie pomiędzy Witkowem a Kartowicami zachowały się z tego okresu relikty zapory granicznej znanej jako Wały Śląskie.

● Burg Wittgendorf (Witków)

Standort und Zufahrt:

Das Objekt ist in der Ortschaft Witkowin der Gemeinde Szprotawa an der Hauptstraße des Orts unweit des Mühlgrabens (Młynówka) gelegen.
Adresse: 67-130 Witków 54A

Parkplatz: auf dem Gelände des Vorwerks an der Burgenlage

Besichtigung:

Die Burgenlage befindet sich in Privatbesitz und kann nach Absprache mit dem Eigentümer besichtigt werden;
Tel.: +48 694 330 809,
e-mail: kontakt@zamekwitkow.pl

Datierung: 14./15.Jahrhundert

Die Burg bildet sogleich eine einzigartige mittelalterliche Wehr- und Befestigungsanlage im ländlichen Raum, weit entfernt von größeren Städten und zählt zu den interessantesten Objekten dieses Typs in Polen. In der Fachliteratur wird zwar nur vom Ritterturm in Wittgendorf gesprochen, eigentlich aber handelt es sich um eine umfangreichere Burgenlage, die einen Wohn- und Wehrturm, Wehrmauern, vier Basteien, ein Einfahrtstor, ein Torgebäude sowie einen Wehr- und einen Wassergraben umfasst.

Sie ist eine von vier Residenzanlagen, die entlang des auch Gibirgsbach (Brzeźniczanka) genannten Mühlgrabens gelegen sind und der einst die Grenze zwischen den Herzogtümern Sagan und Glogau gebildet hatte. So kann nicht ausgeschlossen werden, dass es eben jene Grenze zwischen den seit 1413 eigenständigen Herzogtümern gewesen war, die den Anlass zu ihrer Befestigung bildete. Im Wald zwischen Witkow und Kartowice (Kortnitz) blieben zudem Überreste der sog. Dreigräben (poln.: Wały Śląskie) erhalten, die als südwestliche Grenze des Herzogtums Glogau gelten.

Die Burgenlage wurde auf einer künstlichen Insel aus Feldsteinen und Ziegeln errichtet, die mit Eichenpfählen verstärkt wurde. Sie umgab eine ca. 7-9 m hohe Steinmauer.

● The Witków castle

Location and approach:

The castle is located in Witków village in Szprotawa country, beside the main village arterial road, by the Młynówka river.
Address: 67-130 Witków 54A

Car park: On the premises of public grange, adjoined to the castle complex

Admission:

Private property is accessible as agreed with the property owner. Phone number +48 694 330 809,
e-mail: kontakt@zamekwitkow.pl

Dating: 14th/15th century

It is unique rural defensive building in Lubusz Voivodeship and also one of the most interesting buildings of such type in Poland. In literature it is used to tell about the Knight's Tower in Witków, but in fact it is a castle complex, including: defensive and residential tower, defensive walls, four fortified towers, entrance gate, gate building, wet moat and defensive ramp.

It is one of the four residences located by the small Młynówka stream, called also Iławka, separating previously the Duchy of Żagań from the Duchy of Głogów. The boarder of two separated in 1413 Duchies might be the impulse to consolidate its line. In the forest between Witków and Kartowice there are preserved from that period the relics of the boarder dyke known as the Silesian Walls.

Zamek zbudowano na sztucznej wyspie, na dębowym ruszcie, przy zastosowaniu kamienia i cegły. Otaczał go kamienny mur wysoki na ok. 7-9 metrów.

Wewnątrz znajdują się unikalne gotyckie polichromie datowane na XV wiek, nawiązujące do etosu rycerskiego, w tym scena ślubna ówczesnego właściciela Witkowa - Mikołaja von Warnsdorfa. Tenże brał udział w Bitwie pod Grunwaldem po stronie krzyżackiej i został wzięty przez Polaków do niewoli, wykupił się za 160 kop groszy.

Z materiałów konserwatorskich dowiadujemy się, że podczas wykopalisk archeologicznych znaleziono przedmioty kościane, jak np. gwizdek, sześciennie kostki do gry, piramidalny pion do gier planszowych, a także figurki gliniane i monety. Obok monet śląskich wydobyto krzyżacki brakteat guzickowy (ok. 1410-1525), polski denar Jadwigi (1384-1386), miśnieński grosz Fryderyka II (1440-1465). Z przedmiotów militarnych wykopano kościąnky orzech do kuszu, groty bełtów i strzał, głowicę miecza i głowicę kordu w kształcie nieforemnego trapezu z XV wieku.

W ścianie wieży odkryto istnienie ceramicznych dzbanów z otworami skierowanymi ku bramie. Jedna z koncepcji mówi, iż mogły one wzmacniać dźwięki dochodzące z przedpola bramy, sugerując istnienie akustycznego urządzenia ostrzegawczego. Mogły to być także zasobniki na wodę i zboże.

In den Innenräumen blieb eine einzigartige gotische Polychromie erhalten, die auf das 15. Jahrhundert datiert wird und an die ritterlichen Tugenden anknüpft; abgebildet werden u.a. eine Szene der Hochzeit des damaligen Burgherrn, Nikolaus von Warnsdorf, ab. Er hatte an der Schlacht bei Tannenberg auf Seiten des Deutschen Ordens teilgenommen, wurde von polnischen Truppen festgesetzt und kaufte sich für 960 Groschen frei.

Aus den dem Denkmalschutzamt vorliegenden Unterlagen geht hervor, dass während archäologischer Grabungen auch Knochen gefertigte Gegenstände gefunden wurden, wie z. B. eine Trillerpfeife, Spielwürfel und Spielfiguren im Pyramidenform, wie ebenso Tonfiguren und Münzen. Neben Münzen aus Schlesien fand man knopfförmige Brakteaten aus dem Zeitraum von ca. 1410-1525, polnische Denare aus der Herrschaftszeit Hedwigs von Anjou (1384-1386) sowie einen Silbergroschen Friedrich II. (1440-1465). Unter den militärischen Zwecken dienenden Gegenständen befinden sich die Nuss einer Armbrust, Bolzenspitzen und Armbrustpfeile, ein Schwertheft sowie ein unähnlich als Trapez gestalteter Griff einer Knute aus dem 14. Jahrhundert.

In der Wand des Wohn- und Wehrturms wurden Überreste von Keramikkrügen nachgewiesen, deren Öffnungen zum Tor hin ausgerichtet waren. Eine Theorie geht davon aus, dass sie die Schallwellen vom Vorhof aus in Richtung Tor verstärkt haben könnten, womit es ein akustisches Warnsystem gegeben haben könnte.

The castle was built on the artificial island, on the oak grates with stones and bricks. It was surrounded by stone wall of the height of 7-9 m.

Inside, there are uniquegothic polychromies dating for 15th century, referring to knightly ethos, including the wedding scene of the Witków owner – Mikołaj von Warnsdorf. He took part in the Battle of Grunwald and was taken captive by Poles, he ransomed himself for 160 heaps of groschens.

From the conservatory materials, it is known that during the archaeological excavations there were found the bone items, such as: whistle, cubic dices, pyramidal counter for board games and clay figures and coins. Besides Silesian coins, the Teutonic button bracteate (circa 1410-1525), Polish dinar of Jadwiga (1384-1386), Meissen groschen of Fryderyk II (1440-1465) were dug out. Among the military items, there were dug out bone nut for cross-bow, tips of the bolts and arrows, the hilt of sword and hilt of cord in the form of shapeless trapezoid from 15th century.

The ceramic jars with slots directed to the gate were discovered in the tower's wall. One conception explains that they could emphasize the sounds coming from the gate's forefield suggesting the existence of acoustic early warning tool. They could be also tanks for water or grain.

During the renaissance the artistically finished windows framings and door, made of sandstone, were set, what is assigned to work of Franciszek Bahra from Chojnów. In the basements, there are groin vaults with lunettes, dating to 16th century.

Huge value is presented by the gothic wall paintings, which make Witków the most important, right after the Siedlęcin, monument of court and chivalry culture of that type not only in Poland. They present St. George fighting with the dragon, the Crucifixion, the Christ's monogram, St. Christopher, St. Peter and St. Paul and the wedding scene.

After the heirless death of the last Warnsdorf in 16th century, the castle with the surrounding estates were procured by archduke of Saxony. In 1552 the castle was purchased by Fabian von Schönaich, the captain of the Duchy of Żagań. After him, the castle was owned by the Dohns Family and in 1648 became the property of Jadwiga Tschirnheus-Polckenheim. In 19th century the complex was occupied by grange workers, which belonged to the Prussian station.

W okresie renesansu wstawiono wykończone artystycznie obramienia okienne i drzwiowe z piaskowca, przypisywane warsztatowi Franciszka Bahra z Chojnowa. W piwnicach znajdują się sklepienia kolebkowe z lunetami, datowane na XVI wiek.

Dużą wartość przedstawiają gotyckie malowidła ścienne, które czynią z Witkowa najważniejszy po Siedlęcinie zabytek kultury rycersko-dworskiej tego typu nie tylko w skali Polski. Przedstawiają św. Jerzego walczącego ze smokiem, Ukrzyżowanie, monogram Chrystusa, św. Krzysztofa, św. Plotra i św. Pawła oraz scenę zaślubin.

Po bezpotomnej śmierci ostatniego Warnsdorfa w XVI wieku, zamek wraz z okolicznymi dobrami przypadł saskiemu arcyksięciu. W 1552 roku nabył go kapitan Księstwa Żagańskiego Fabian von Schönaich. Po nim przeszedł we władanie rodziną von Dohnów, a w 1648 roku stał się własnością Jadwigi Tschirnheus-Polckenheim. W XIX wieku zespół zamieszkiwali pracownicy folwarku, należącego wtedy do pruskiej kamery.

W 1978 roku zespół był badany przez archeologa Edwarda Dąbrowskiego, a w latach 1983-1986 przez Reinera Sachsa. Prace pozwoliły potwierdzić XIV-wieczną metrykę założenia.

Atrakcje w okolicy:

Kościół pw. Matki Bożej Rokitniańskiej i św. Michała Archanioła, Pałac Chichy, Zamek Janowiec (ruina)

Die Krüge könnten ebenso gut als Behälter für Wasser und Getreide gedient haben.

Zur Zeit der Renaissance wurden die kunstvoll aus Sandstein gefertigten Einrahmungen der Türen und Fenster eingesetzt, die der Werkstatt von Franz Bahr aus Haynau (heute Chojnów) zugeschrieben werden. Kennzeichnend für die Kellerräume sind Tonnengewölbe mit Lünetten, die auf das 16. Jahrhundert datiert werden.

Von hohem künstlerischen Wert sind die gotischen Wandmalereien, die die Burg Wittgendorf nach der Burg in Siedlęcin (Boberröhrsdorf) in Niederschlesien zu einem der wertvollsten Denkmäler der ritterlichen Hofkultur nicht nur in Polen aufsteigen lassen. Abgebildet werden der mit einem Drachen kämpfende Heilige Georg, eine Kreuzigungsszene, ein Christusmonogramm, der Hl. Christophorus, die Hl. Peter und Paul sowie eine Hochzeitsszene.

Nach dem Tode des letzten Warnsdorf im 16. Jahrhundert, der keine Nachkommen hinterlassen hatte, gingen Burg und umliegende Ländereien in den Besitz des Sächsischen Kurfürsten über. 1552 erwarb es Fabian von Schönaich, der als Oberst u.a. in den Diensten des Herzogtums Sagan stand. Ihm folgte die Familie zu Dohna, 1648 gelangte die Burg dann in den Besitz von Hedwig Tschirnheus-Polckenheim. Im 19. Jahrhundert bewohnten die Arbeiter des Vorwerks die Burg, die zur damaligen Zeit unter der Verwaltung der hiesigen Kriegs- und Domänenkammer stand.

Im 1978 wurde die Burgenanlage unter der Leitung von Edward Dąbrowski umfangreichen archäologischen Untersuchungen unterzogen, die 1983-1986 von Reiner Sachs erfolgreich ergänzt wurden. Somit konnte die These bestätigt werden, dass die Burg bereits seit dem 14. Jahrhundert besteht.

In 1978, the complex was explored by the archaeologist Edward Dąbrowski and between 1983-1986 by Reiner Sachs. The works allow to confirm the 14th century metrics of establishment.

Sehenswürdigkeiten in der Umgebung:

Pfarrkirche Gottesmutter von Rokitki und Erzengel Michael, Schloss Kunzendorf (Chichy), Burgruine Johnsdorf (Janowiec)

Attractions in neighbourhood:

The church of Our Rokitnian Lady and St Archangel Michael, the Chichy Palace and the Janowiec castle (ruins)

● Pałac w Iłowej

Lokalizacja i dojazd:

Rezydencja zlokalizowana jest w zachodniej części Iłowej, w pobliżu rzeki Czerna Mała, w sąsiedztwie Parku Dworskiego. Adres: ul. Pałacowa 1, 68-120 Iłowa

Parking: Na terenie zespołu

Dostęp:

Pałac jest własnością Powiatu Żagańskiego, obecnie mieści się w nim Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Iłowej. Zwiedzanie zewnętrzne wraz z integralnym parkiem dworskim przez cały tydzień. Zwiedzanie wnętrz należy uzgadniać z dyrekcją szkoły, tel. 68 377-43-14, e-mail: zspilowa@powiatzaganski.pl

Datowanie: 1626 r.

Pałac w Iłowej należy do największych i najwytworniejszych budowli rezydencjalnych w powiecie żagańskim, cennym w skali województwa lubuskiego. Stanowi główny element zespołu, w którego skład wchodzą również park i budynki gospodarcze wraz z bramą wjazdową. Otacza go kanał zasilany wodami Czernej Małej.

Jak wynika z inskrypcji budowlanej, późnorenesansowy pałac został zbudowany w 1626 roku z inicjatywy Krzysztofa von Schellendorfa, poprzez przebudowę starszego założenia. W połowie XVIII wieku od strony zachodniej dobudowano skrzydło barokowe.

● Schloss Halbau (Iłowa)

Standort und Zufahrt:

Die Residenzanlage ist im westlichen Teil der Stadt Iłowa, unweit des Halbauer Wassers(Czerna Mała) am Schlosspark gelegen.

Adresse: ul./Str. Pałacowa 1, 68-120 Iłowa

Parkplatz: auf dem Anwesen

Besichtigung:

Das Schloss steht im Eigentum des Landkreises Żagań, derzeit beherbergt es das Oberschulzentrum in Iłowa. Der Außenbereich einschl. anliegendem Park kann jederzeit besichtigt werden. Eine Besichtigung der Innenräume muss zuvor mit der Schulleitung vereinbart werden; Tel.: +48 68 377-43-14, E-Mail: zspilowa@powiatzaganski.pl

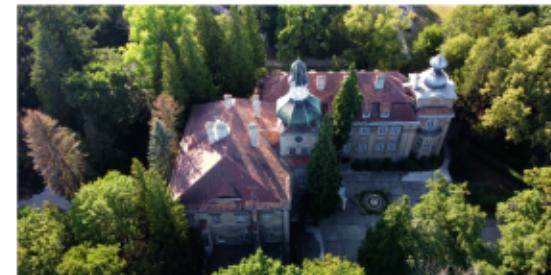
Datierung: 1626

Das Schloss in Iłowa zählt zu den größten und zugleich vornehmsten Residenzen im Landkreis Żagań, auch auf regionaler Ebene ist es ein bedeutsames Baudenkmal. Es bildet den Mittelpunkt einer Anlage, zu der ebenso der Park, Wirtschaftsgebäude sowie das Einfahrtstor zählen. Umgeben wird das Ensemble von einem Kanal, der über das Halbauer Wasser gespeist wird.

Der Inschrift auf dem Gebäude kann entnommen werden, dass das Schloss im Jahre 1626 im Auftrag von Christoph von Schellendorf im Stile der Spätrenaissance errichtet wurde, wobei man eine frühere Residenz umfangreich umbaute. Um die Mitte des 18. Jahrhunderts fügte man an westlicher Seite einen barocken Flügelbau an. Maßgeblichen Einfluss auf die heutige Gestaltung des Bauwerks hatten wiederum umfassende Umbauarbeiten in den Jahren 1860-1905, als die gesamten Dächer geändert, ein Turm an den barocken Flügel angebaut, Terrassen und ein Bogengang vor dem Haupteingang errichtet sowie die Innenräume umfangreich umgestaltet wurden.

Diese Umbauarbeiten werden mehrheitlich der Initiative von Friedrich von Promnitz zugeschrieben. Im Jahre 1902 erwarb Friedrich Maximilian von Hochberg das Anwesen, der an der Nordseite weitere Türme anbauen sowie die Innenräume modernisieren ließ.

● The Palace in Iłowa

Dating: 1626

Location and approach:

The residence is located in the western part of Iłowa, nearby Czerna Mała river, in the neighbourhood of the Courtly Park.

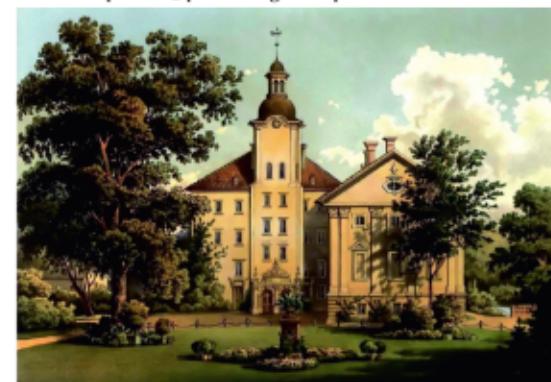
Address: 1 Pałacowa st. 1, 68-120 Iłowa

Car park: On the complex premises

Admission:

The palace belongs to the county of Żagań, and currently it is the seat of Secondary Schools Complex in Iłowa. Visiting from the outside with the integral courtly park during the whole week. Visiting the interiors have to be agreed with school management.

Phone number: + 48 68 377-43-14,
e-mail: zspilowa@powiatzaganski.pl

37

Na obecny kształt budowli wpłynęła szeroko zakrojona przebudowa w latach 1860-1905, kiedy zmieniono kształt dachów, dobudowano wieżę do części barokowej, tarasy i podcień przed wejściem głównym oraz wykonano wystrój wnętrz. Większość wymienionych prac przypisuje się inicjatywie Fryderyka Promnitz. W 1902 roku rezydencję nabył Fryderyk Maksymilian von Hochberg, który dobudował wieżę od strony północnej i zmodernizował wnętrza. Te ostatnie projektowała profesor Philippi, a misterne sztukaterie wykonał C.Giovanette.

Założenie pałacowe ma kształt litery L. Bryła główna jest trzykondygnacyjna, rozczłonkowana wykusami i wieżyczkami. Wejście główne zabudowano bogato rzeźbionym portalem z piaskowca. Przed portalem dwa filary wspierają zadaszenie. Czterospadowy daszek nawiązuje do chińskiej pagody.

W podluzu umieszczono tablicę fundacyjną, a ponad nią kartusze z pełnymi herbami rodów von Schellendorf i Zedlitz, a nad oknem trzeciej kondygnacji widnieje kartusz hrabiego von Hochberga z napisem "Restaurirt 1905". Powyżej znajduje się wieża z zegarem, zamknięta ośmiobocznym hełmem z latarnią.

Umiejscowioną w wieży główną klatkę schodową zdobią płaskorzeźbione sztukaterie. Drewniane schody w hallu posiadają złoconą i polichromowaną balustradę. Korytarz i hall są sklepione kolebkowo z lunetami, udekorowane sztukatorsko w formie figur geometrycznych. Boazerie w hallu pokryto polichromią z japońskiej laki.

Die letzteren Arbeiten hatte Professor Philippi entworfen, die kunstvollen Stuckarbeiten gehen auf Meister C.Giovannetti zurück.

Der Grundriss des Schlosses weist eine L-Form auf. Das Hauptgebäude ist dreigeschossig und weist eine uneinheitliche Gliederung mit zahlreichen Erkern und Türmen auf. Den Haupteingang kennzeichnet ein reich verziertes Portal aus Sandstein, der angebaute Bogengang wird von zwei Pfeilern gestützt. Sein Walmdach knüpft an die Form einer chinesischen Pagode an.

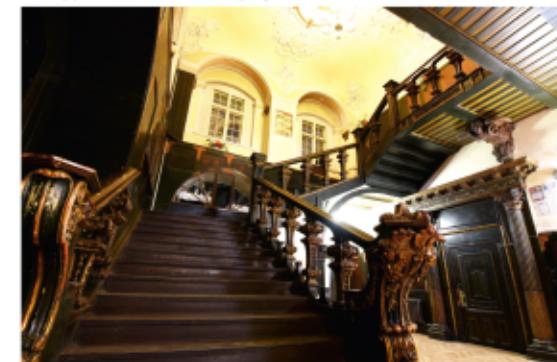
In einer Bogennische befindet sich eine Tafel anlässlich der Grundsteinlegung, oberhalb hiervon Kartuschen mit den vollständigen Wappen der Familien von Schellendorf und Zedlitz; oberhalb eines Fensters im zweiten Obergeschoss befindet sich wiederum die Kartusche des Grafen von Hochberg mit der Inschrift „Restaurirt 1905“. Über dem Thron wiederum ein Turm mit Uhr, abgeschlossen von einer achteckigen Turmhaube mit Laterne.

Den Treppenaufgang im Hauptturm verzieren kunstvoll gearbeitete Flachreliefs. Die Holztreppen im Vestibül wurden mit einem vergoldeten, polychromen Geländer versehen. Die Decken der Korridore und Säle wurden als Tonnengewölbe mit Lunetten gestaltet und mit Stuck in Form geometrischer Figuren verziert. Die Täfelung in der Eingangshalle ziert wiederum eine Polychromie aus Urushi auf.

The palace in Howa belongs to the biggest and the most distinguished residential buildings in the county of Żagań, valuable in scale of Lubusz Voivodeship. It is the main element of complex, which consists of park as well as outbuildings with gateway. It is surrounded by the canal which receives waters from CzernaMała river.

As it results from the building inscription, the late renaissance palace was built in 1626 on the initiative of Krzysztof von Schellendorf by the reconstruction of the older building. In the half of 18th century, the baroque wing was built on. The broader reconstruction between 1860-1905 influenced the current shape of the building. During that reconstruction the shape of rooves were changed, the tower was built on the baroque side, terraces and arcades in front of the main entrance and the interiors décores were made. Most of the works are referred to the initiative of Fryderyk Promnitz. In 1902 the residence was purchased by Fryderyk Maksymilian von Hochberg, who built the tower from the northern side and modernized the interiors, which were designed by prof. Philippi and the elaborate molding was made by C. Giovanette.

The palace structure has the shape of letter L. The main building is three-storey disjointed with bay windows and towers. The main entrance was covered with richly-ornamented portal made of sandstone. In front of the portal, there are two piers supporting the canopy. The hipped canopy refers to Chinese pagoda.

W sieni wewnętrznej głównej znajduje się konsola wykonana z piaskowca, przedstawiająca młodzieńca trzymającego kartusz z inskrypcją w języku włoskim „Affidato A S.Aloysio” (tłum.: Powierzone świętemu Alojzemu). Pełne zapoznanie z bogactwem architektury pałacu wychodzi poza konwencję niniejszego opracowania. Integralną częścią zespołu jest park z licznymi pomnikowymi egzemplarzami drzew oraz aranżacjami i budowlami, jak np. Mostek Miłości, Ogród Japoński, Ogród Chiński, Bramy Książęcwe, Ogród Różany, Dawny Dom Ogrodnika.

Atrakcje w okolicy:

Park dworski, Rezydencja Janków,
Szkółka krzewów ozdobnych „Pudełek”.

Im Flur im Hauptgebäude fällt ein aus Sandstein gefertigter Kragstein besonders ins Auge; er stellt einen Jüngling dar, der eine Kartusche mit der in italienischer Sprache gehaltenen Inschrift „Affidato A S.Aloysio“ (deutsch: anvertraut dem Heiligen Aloisius) hält.

Eine vollständige Darlegung der umfangreichen architektonischen Gestaltung des Schlosses ginge weit über den Rahmen dieser Kurzbeschreibung hinaus.

Zur Residenz zählt ebenso eine Parkanlage mit vielen unter Naturschutz stehenden Bäumen sowie Gartendekorationen und Bauwerken, wie z. B. der Brücke der Liebenden, einem Japanischen Garten, einem Chinesischen Garten, einem Rosengarten, dem Mondtor sowie dem ehemaligen Gärtnerhaus.

Sehenswürdigkeiten in der Umgebung:

Schlosspark, Residenz Janków (Villa Winkler),
Baumschule „Pudełek“.

In the intrados, there is a founding plaque and above it there are cartouches full with crests of house von Schelledorf and Zedlitz. Above the window of the third storey there is cartouche of count von Hochber with the writing “Restaurirt 1905”. Above, there is a tower with clock, closed by octagonal helmet with lantern.

The main staircase, located in the main tower, is decorated with low relief moldings. The wooden stairs in hall have gilded and polychromatic baluster. The corridor and hall have barrel vaults with lunettes, decorated with molding in the form of geometrical figures. The hall panelling was covered with polychrome made of Japanese lacquer.

The main internal lobby there is a corbel, made of sandstone, resembling juvenile holding the cartouche with inscription in Italian 'Affidato A S.Aloysio' (translation: Entrusted to St. Aloysius)

The complete familiarising with the richness of palace architecture goes beyond the convention of this elaboration.

The integral part of the complex is the park with numerous pieces of monumental trees and arrangements as well as buildings, such as: the Bridge of Love, The Japanese Garden, the Moon Gates, The Rose Garden, the former Gardner's house.

Attractions in the neighbourhood:

The manor Park, the Janków Residence,
‘Pudełek’ nursery shrubs

● Willa Winklera w Hławej

Lokalizacja i dojazd: Rezydencja Janków - Willa Winklera
Obecnie w willi mieści się Hotel Rezydencja Janków.
Adres: Kolejowa 15, 68-120 Hłowa.

Parking: Na terenie obiektu lub przy ul. Kolejowej

Dostęp:

Obiekt jest własnością prywatną użytkowaną jako hotel i restauracja, z możliwością wejścia na teren posesji.
Tel. 68 36-00-331, 68 36-00-332,
e-mail: rezydencjajankow@wp.pl.

Datowanie: 1892 r.

W skład zespołu willowego wchodzą: willa, pawilon gospodarczy, ogród i brama wjazdowa z furtą. Willa jest dwukondygnacyjna z wysokim przyziemiem oraz poddaszem, przykryta dachem mansardowym z lukarnami, łącząca różne style architektoniczne.

Fasada posiada ułożony centralnie, nawiązujący do baroku portal wejściowy z ovalnym tarasem, do którego prowadzą dwa symetrycznie rozstawione ciągi schodów z masywną kamienną balustradą. W okno tarasu wkomponowano maszkaron. Ponad wejściem na kolumnach wsparto balkon. Wśród zastosowanych materiałów dominuje piaskowiec.

Od zachodu na wysokość piętra dostawiono w formie absydy oranżerię, przykrytą hełmem z blachy miedzianej. Elewację partię przyziemia oblicowano płytami z piaskowca.

● Villa Winkler (Hłowa)

Bezeichnung des Objekts:
Residenz Janków: Villa Winkler

Datierung: 1892

Standort und Zufahrt:
In der Villa befindet sich derzeit die als Hotel betriebene Residenz Janków.
Adresse: ul./Str. Kolejowa 15, 68-120 Hłowa.

Parkplatz: auf dem Anwesen oder entlang der ul. Kolejowa

Besichtigung:

Das Objekt befindet sich in Privatbesitz und wird als Hotel und Restaurant genutzt, das Anwesen kann jederzeit besichtigt werden. Tel.: +48 68 36-00-331, +48 68 36-00-332, E-Mail: rezydencjajankow@wp.pl.

Zum Anwesen zählen die Villa, ein Wirtschaftsgebäude, ein Garten sowie ein Einfahrtstor mit Pfortenhaus. Die Villa ist zweigeschossig mit einem hohen Tiefparterre sowie einem ausgebauten Dachboden; bei dem Dach handelt es sich um ein Mansardendach mit Dachgauben, wobei unterschiedlichste architektonische Stile miteinander verbunden wurden. Kennzeichnend für die Fassadengestaltung ist ein mittig angeordnetes, im Stile des Barock gehaltenes Eingangsportal mit einer ovalen Terrasse, auf die zwei symmetrisch angeordnete, geschwungene Treppenaufgänge mit einer massiven Steinbalustrade führen.

● The Winkler's villa

Location and approach

Currently in the villa there is 'Rezydencja Janków' hotel
Address: 15 Kolejowa Street, 68-120 Hłowa.

Car park:

On the residence premises or on Kolejowa street.

Admission:

The residence is a private property and operates as hotel and restaurant with possibility to enter the premises.
Phone number: 68 36-00-331, 68 36-00-332,
e-mail: rezydencjajankow@wp.pl.

Dating: 1892

The villa's complex consists of villa, pavilion, garden and the entrance gate with wicket. It is a two-storey villa with high ground floor and attic, covered with mansard roof with dormers combining different architectonic styles.

The facade has centrally-placed, referring to Baroque, entrance portal with oval terrace, which is leaded by two symmetrical stairways with massive stone baluster. The mascaron was fitted into the patio's window. Above the entrance, there is a balcony supported by columns. The sandstone dominated among the used materials.

40

Furtę z oktaagonalnym gankiem przykryto hełmem z blachy miedzianej. Rezydencja związana jest z przybyłym z Saksonii w 1848 roku majstrem tkackim Wilhelmem Winklerem, który zbudował w Howej fabrykę włókienniczą. Nadto jego syn Paul założył w mieście ogrodnictwo, zajmujące się uprawą dali, orchidei, róż i innych kwiatów w celach handlowych. Wraz z ówczesnym właścicielem pobliskiego pałacu Paulem Jentzigiem organizowali wystawy kwiatów.

Willę zbudował P.Winkler w pobliżu swojej fabryki w 1892 roku. Do willi przylega park.

Budowla została wyposażona w nowoczesne jak na owe czasy instalacje, w tym centralne ogrzewanie, centralę telefoniczną, sieć kanalizacyjną i łazienki.

Ściany wnętrza budowli są zdobione sztukaterią.

W 1943 roku do willi przeniesiono biura fabryki włókienniczej. Po II wojnie światowej w budynku umieszczono internat Zespołu Szkół Ogrodniczych, który działał do 1974 roku. Do 1980 roku obiekt nie był w żaden sposób zagospodarowany, ulegając dewastacji i degradacji.

Następnie Zakład Tkanin Technicznych przebudował wnętrze na przedszkole zakładowe, otwarte w 1983 roku. Wtedy też bezpowrotnie utracono część oryginalnego wystrój architektonicznego wnętrz. Od 1990 roku budynek służył jako szkoła podstawowa dla klas I-III. W 1999 roku willę zakupił Henryk Janków, poddając konserwacji i restauracji zabytkowe elementy wnętrz, w tym stolarkę okienną, kominek, witraże okienne, utrzymaną w stylu secesji oranżerie, lawaterz, okładziny marmurowe, szafę, drzwi z czechoty - z intarsją i pilastrami korynckimi. W oparciu o archiwalne zdjęcia zrekonstruowano sztukaterię ścianną. A zamurowana po II wojnie światowej klatka schodowa została zlikwidowana.

W 2006 roku właściciel willi otrzymał nagrodę "Zabytek Zadbany" za wzorowe przeprowadzenie prac remontowo-konservatorskich i utrzymywanie zabytku w należytym stanie.

Das Gesims oberhalb des Fassadenfensters ziert ein Fratzenkopf. Über dem Eingangsbereich befindet sich auf Säulen gestützt ein Balkon. Größtenteils gelangte Sandstein zum Einsatz.

An der Westseite wurde auf Höhe des Hochparterre eine Orangerie in Form einer Apsis mit Helmdach aus Kupferblech angebaut. Die Fassade des Tiefparterre wurde mit Sandstein verkleidet.

Auch das Pfortenhaus mit seiner oktogonalen Galerie wurde mit einem Helmdach aus Kupferblech bedeckt.

Die Residenz steht mit dem aus Sachsen stammenden Tuchfabrikanten Wilhelm Winkler in Verbindung, der 1848 nach Halbau gekommen war, um hier eine solche Fabrik aufzubauen. Sein Sohn Paul betrieb in der Stadt darüber hinaus eine Gärtnerei, in der er Dahlien, Orchideen, Rosen und andere Blumen züchtete. Gemeinsam mit dem damaligen Besitzer des nahegelegenen Schlosses, Paul Jentzig, organisierte er Blumenmessen.

From the western part there is added, at the level of first floor, orangery in the form of apse covered with helmet made of sheet copper. The elevation of the groundfloor was clad in sandstone slabs.

The wicket with octagonal porch was covered with helmet made of sheet copper.

The residence is connected with Wilhelm Winkler, weaving foreman who came from Saxony in 1848 and built textile factory in Howa. Moreover, his son Paul established in Howa thehorticulture growing dahlias, orchids, roses and other flowers for trading purposes. Together with Paul Jentzig, who was the owner of the nearby palace at that time, they organized the flower exhibitions.

The villa was built by P. Winkler nearby his factory in 1892 and is surrounded by park. The building was equipped with modern, at that times, installations, such as: central heating, telephone exchange, sewage system and bathhouses.

The walls inside the building are decorated with moulding.

The offices of the textile factory were moved to the villa in 1943. After the World War II, the residence hall of the Secondary Horticultural School Complex, which operated till 1974, was located in the building. Till 1980, the facility wasn't domesticated in any way and was decaying.

Die Villa samt anliegendem Park ließ P.Winkler 1892 unweit seiner Fabrik errichten. Sie wurde mit für damalige Zeiten modernen Installationen ausgestattet, u.a. eine zentrale Heizungsanlage, eine Telefonzentrale, Abwasserleitungen sowie Bädern.

Die Innenräume wurden mit Stuckarbeiten verziert.

Im Jahre 1943 wurde das Büro der Textilfabrik in die Villa verlegt. Nach Ende des Zweiten Weltkriegs brachte man das Internat der örtlichen Gartenbauschule in der Villa unter. Zwischen 1974 und 1980 wurde das Gebäude nicht genutzt und verfiel zunehmend.

Anschließend baute sie das Werk für Technische Textilien zu einer Betriebskindertagesstätte um, die 1983 zur Nutzung übergeben wurde. Unwiderruflich verloren ging damit die originale innenarchitektonische Gestaltung der Residenz. Ab 1990 wurde sie als Grundschule für die Klassenstufen 1-3 genutzt. Im Jahre 1999 erwarb Henryk Janków die Villa, der sie umfangreich fachgerecht restaurieren ließ; in altem Glanze erstrahlten u.a. Fensterrahmen und Glasfenster, der Kaminofen, die im Jugendstil gehaltene Orangerie, Marmorfußböden, Schränke sowie aus Maserholz gefertigte Türen mit allen Intarsien wie ebenso die korinthischen Pilaster. Anhand alter Fotos wurde auch der Wandstuck kunstvoll rekonstruiert. Der nach dem Zweiten Weltkrieg zugemauerte Treppenaufgang wurde vollständig zurückgebaut.

Für seine vorbildhaft ausgeführten restauratorischen und konservatorischen Arbeiten wurde der Bauherr 2006 mit dem Denkmalpflegepreis ausgezeichnet.

Then, the Technical Textiles Factory rebuilt the interior into factory kindergarten opened in 1983. Moreover, at that time, the part of the original architectonical décor of the interiors was irrevocably lost. Since 1990 in the building there was a primary school for grade I-III. In 1999 Henryk Janków bought the villa renovating and conserving the historic interiors elements, including windows woodwork, fireplace, stained glass windows, conservatory maintained in Art Nouveau style, lavabo, marble cladding, wardrobe, door made of poplar burlwood with marquetry and Corinthian pilasters. On the basis of archive pictures the wall moulding was reconstructed. The staircase, walled up after the World War II, was erased. In 2006, the villa owner won a prize 'ZabytekZadbany', for exemplary reconstruction and conservation works and maintain the monument in due condition.

Atrakcje w okolicy:

Pałac w Ilowej, Park dworski,
Szkółka krzewów ozdobnych „Pudełek”.

Sehenswürdigkeiten in der Umgebung:

Schloss Halbau(Howa),
Schlosspark, Baumschule „Pudełek”.

Attractions in neighbourhood :

The Howa Palace,
The Manor Park,
'Pudełek' nursery shrubs.

Dom Mistrza Masońskiego

Lokalizacja i dojazd:

Budynek zlokalizowany w południowo-zachodniej części centrum Szprotawy, przy ul. Młyńska, 16, 67-300 Szprotawa.

Parking: Przy targowisku przy ul. Młyńska lub przy Pl. Ewangelickim

Dostęp:

Obiekt pełni funkcję mieszkaniową, wielorodzinną. Dostępny do zwiedzania z zewnątrz, z drogi publicznej.

Datowanie: 1870 r.

Budynek jednokondygnacyjny z mieszkalnym poddaszem i wysokim podpiwniczeniem, z portalem wejściowym dostawionym w północno-wschodni narożnik budynku.

W płycinach podokiennych fasady występują symbole masońskie, zarówno te powszechnie znane, jak też rzadziej spotykane: trójkąt, liniął, dłuto, węgielnica, rylec, cyrkierka. W bandzie nad środkowym oknem również był umieszczony symbol, obecnie zatarty (?). W narożu budynku na wysokości poddasza wkomponowano murowane świeczniki. Mur fasady zamknięto od góry fryzem o wzorze geometrycznym. W partii szczytowej przepruto okrągłe okno dzielone szprosami na trzy części. Portal wejściowy sklepiony łukiem gotyckim.

Wohnhaus eines Meisters der Freimaurerloge

Standort und Zufahrt:

Das Gebäude befindet sich im südwestlichen Teil des Stadtzentrums von Szprotawaan derul./Str.Młyńska. Adresse: ul./Str.Młyńska 16, 67-300 Szprotawa.

Parkplatz: am Marktplatz entlang der ul. Młyńska oder am Pl. Ewangelicki (Evangelischer Platz)

Besichtigung:

Das Gebäude wird von mehreren Familien zu Wohnzwecken genutzt. Der Außenbereich kann von der Straße aus besichtigt werden.

Datierung: 1870

Das Gebäude ist eingeschossig mit einem zu Wohnzwecken ausgebauten Dachgeschoss sowie einem Souterrain mit hohen Decken. Das Eingangsportal wurde an der Nordwestseite zugebaut.

Die Gesimse ober- und unterhalb der Fenster wurden mit Freimaurersymbolen versehen; hierzu zählen sowohl die allgemein bekannten, wie auch seltener anzutreffende Symbole, u.a. Dreieck, Lineal, Meißel, Winkelwaage und -maß, Griffel sowie Zirkel. Auch oberhalb des mittleren Fensters im Dachgeschoss wurde ein solches Symbol abgebildet, das derzeit jedoch verputzt und nicht erkennbar ist. An den Ecken des Gebäudes wurden auf Höhe des Dachgeschosses gemauerte Leuchter angefügt. Die Fassade an den Dachschrägen wurde mit geometrischen Friesen versehen. Am Giebel wurde ein rundes Fenster eingelassen, das mit Sprossen in drei kleinere Fenster unterteilt wurde. Das Eingangsportal wurde mit einem gotischen Bogen überdacht.

An der Südseite befinden sich ebenso gemauerte Leuchter, über dem Eingang zum Keller ist ein weiteres, ein Winkelmaß abbildendes Gesims sichtbar. Auch am Kellereingang wurde ein mit Sprossen in drei einzelne Teile gegliedertes Rundfenster eingelassen.

The House of the Masonic Master

Location and approach:

The building is located in the south-western part of centrum of Szprotawa, at the Młyńska street. Address: 16 Młyńska, 67-300 Szprotawa.

Car park:

At the marketplace at the Młyńska street or at Ewangelicki square.

Admission:

The facility is used for residential purposes, multifamily. Accessible to sightsee from the outside, from the public road.

Dating: 1870

One-storey building with residential attic and high basement, with entrance portal added into north-eastern corner of the building.

There are the Mason symbols in the façade's panels under the windows, both well-known and rarely met: triangle, straightedge, chisel, steel square, stylus, compass, set square. In the sash above the middle window there was also a symbol but currently blurred. In the corners of the building there are masonry candlesticks.

W 1894 roku dom nabywa królewski kontroler katastralny Langner, występując jednocześnie o zgodę na przedłużenie budynku i niewielkie schody celem utworzenia w nim biura. W 1943 roku w budynku ulokowany jest powiatowy dom opieki (Kreispflegeheim). Archiwalna widokówka z XX wieku ukazuje willę jako szpital zakaźny.

Podejmując na podstawie literatury próbę wyjaśnienia znaczenia niektórych symboli: cyrkier - mądrość, twórcze siły Boga; węgielnica - równowaga, szczerość; trójkąt - nauka, odwrócony - woda (w alchemii); dłuto - uczeń, troska o innych; okrąg - absolut; trzy - wiedza, piękno i siła; świecznik - element ołtarza, tj. miejsca loży, w której pracuje „czcigodny” (mistrz lub przewodniczący loży).

W latach 1873-1881 mistrzem katedry loży Augusta w Szprotawie był Franz Schwalbach, autor książki o historii wolnomularstwa (*KurzgefassteGeschichte der Freimaurerei*, 1876) i innych.

Literatura wzmiankuje szprotawską lożę "Johannisloge Augusta", działającą w latach 1861-1932. Była ona zrzeszona w Wielkiej Loży Royal York. W 1900 roku loża ta liczyła 42 członków i spotykała się raz w miesiącu w gospodzie „Zum weissen Schwan”. Po dojściu Hitlera do władzy lożom zakazano działalności.

Im Jahre 1870 hatte der „Meister vom Stuhl“ der örtlichen Freimaurerloge, Peuckert, die Baugenehmigung für sein Wohnhaus beantragt. Aller Wahrscheinlichkeit nach ist es ihm zu verdanken, dass die Fassade so reichhaltig mit Freimaurersymbolen versehen ist.

Das Haus wurde 1873 von der Gartenseite aus um ein Schlafzimmer und einen Balkon erweitert. 1890 diente es teilweise als Wohnung, teilweise als Bauhof und Feuerwache.

Im Jahre 1894 erwarb der Königliche Katasterprüfer Langner das Haus und beantragte eine Verlängerung des Hauses sowie die Errichtung einer Treppe, um hier sein Büro einzurichten zu können. Im Jahre 1943 war im Gebäude das Kreispflegeheim untergebracht. Eine historische Postkarte aus dem 20. Jahrhundert zeigt das Haus als Klinik für Infektionskrankheiten.

Anhand der Literatur über die Freimaurer konnte die Bedeutung einiger Symbole ermittelt werden: Zirkel-Weisheit und göttliche Schaffenskraft; Winkelmaß - Gleichgewicht, Ehrlichkeit; Dreieck - Wissenschaft, auf dem Kopf stehend - Wasser (in der Alchemie); Meißel - Schüler, Sorge um andere; Kreis - das Absolute; Drei - Wissen, Schönheit und Kraft; Leuchter-Ausstattung des Altars, d.h. des Raums einer Loge, in der der „Ehrwürdige“ arbeitet (Meister oder Vorsitzender einer Loge).

Von 1873 bis 1881 war Franz Schwalbach Meister der Loge Augusta in Sprottau; er ist u.a. als Verfasser eines Buches über die Geschichte der Freimaurerei bekannt (*KurzgefassteGeschichte der Freimaurerei*, 1876).

Die Fachliteratur erwähnt die Loge in Sprottau als „Johannisloge Augusta“, die von 1861 bis 1932 tätig war. Sie zählte zum Zusammenschluss der Freimaurerlogen in der Großen Loge Royal York zur Freundschaft. Im Jahre 1900 wählte die Loge 42 Mitglieder und traf sich einmal monatlich im Wirtshaus „Zum weißen Schwan“. Nach der Machtergreifung der Nationalsozialisten wurden die Freimaurer verboten und verfolgt.

The façade wall is finished at the top with frieze with geometrical pattern. In the top part, there is round window divided into three part with bolection. The entrance portal is finished with gothic arch.

From the southern part, there are also candlesticks and above the basement entrance there is another steel square on the sash. There is also round window divided into three part with bolection.

In 1870 The masonry master Peuckert applied for a building permission. Probably, he is owed to place the already mentioned architectonic detail. In 1873 the house was extended by bedroom and balcony from the side of the garden. In 1890 the building was used partly as a residential facility and partly as masonry workshop and depot.

In 1894 the house was bought by Langer, royal cadastral controller, who applied at the same time for a permission to lengthen the building and small stairs in order to establish his office there. In 1943 there was a district nursing home (Kreispflegeheim). The archive postcard from 20th century present the villa as isolation hospital.

On the basis of literature an attempt to explain the meaning of some words was taken: compass - wisdom, God's creative forces; steel square - balance, honesty; triangle - knowledge, inverted - water (in alchemy); chisel - student, care of others; circle - absolute; three - knowledge, beauty and strength; candlestick - element of altar, i.e. lodge place, in which the 'Honourable' works (master or lodge foreperson).

Between 1873-1881 Franz Schwalbach, the author of the history of Freemasonry (*KurzgefassteGeschichte der Freimaurerei*, 1876) and others, was the master of the cathedral of August in Szprotawa

The literature mentions "Johannisloge Augusta" - the lodge of Szprotawa, operating between 1861 - 1932. It was consociated in Great Royal York Lodge. In 1900 this lodge numbered 42 members and met once a month in a inn „Zumweissen Schwan“. After Hitler came to power lodges' activities became prohibited.

W Szprotawie funkcjonuje szlak budowli masońskich:

Atrakcje w okolicy:

Zamek Szprotawski,
Plac Ewangelicki, Klasztor Magdalenek,
wieża ciśnień, kościół Wniebowzięcia N.M.P.,
Ratusz w Szprotawie, mury obronne,
Brama Żagańska, Zalew Miejski

In Szprotawa wurde ein Kulturfad angelegt,
der den Gebäuden der Freimaurerloge in der Stadt
gewidmet ist:

In Szprotawa, there is a trail of Masonry buildings:

Sehenswürdigkeiten in der Umgebung:

Burg Sprottau,
Evangelischer Platz, Magdalenenkloster,
Wasserturm, Kirche Mariä Himmelfahrt,
Rathaus in Szprotawa, Wehrmauern,
Saganer Tor, Stadtteich.

Attractions in the neighbourhood:

The Szprotawa Castle, The Ewangelicki square,
The Magdalenes Convent, The assumption of
the Blessed Virgin Mary Church, Town hall
in Szprotawa, Water tower, Żagań Gate,
defence walls, the town dam.

● Willa Barth Wymiarki

Lokalizacja i dojazd:

Willa położona jest w północnej części wsi Wymiarki, nad stawem. Adres: ul. Łąkowa 1, 68-131 Wymiarki.

Parking:

Przy ul. Księcia Witolda
lub na terenie nadleśnictwa
– wjazd od ul. Łąkowej.

Dostęp:

Budynek jest siedzibą Nadleśnictwa Wymiarki, z możliwością zwiedzania w godzinach urzędowania, po wcześniejszym umówieniu wizyty. Przed willą znajduje się ścieżka edukacyjna „Przy stawie”, otwarta przez cały tydzień dla zwiedzających. Tel. 68 360 40 06, e-mail: wymiarki@zielonagora.lasy.gov.pl.

Datowanie: ok. 1888 r.

Rezydencję wybudował ówczesny właściciel miejscowej huty szkła Franz Barth (senior).

Budowlę wzniecono na planie prostokąta, z dwiema kondygnacjami oraz wysokim podpiwniczeniem. Wejście główne ulokowane centralnie, wkomponowane w heptagonalną absydę, pełniącą funkcję klatki schodowej. W południowym narożniku fasady dostawiono heptagonalną wieżę zamkniętą strzelistym dachem z wiatrownią.

● Villa Barth in Wymiarki (Wiesau)

Standort und Anfahrt:

Die Villa ist im Norden der Ortschaft Wymiarki an einem Teich gelegen.
Adresse: ul./Str. Łąkowa 1, 68-131 Wymiarki.

Parkplatz:

entlang derul. Księcia Witolda oder auf dem Gelände der Oberförsterei; Zufahrt von der ul. Łąkowa aus.

Besichtigung:

Das Gebäude ist Sitz der Oberförsterei Wymiarki und kann nach vorheriger Absprache zu den Öffnungszeiten der Einrichtung besucht werden. Auf dem Anwesen wurde der Naturlehrpfad „Am Teich“ angelegt, der jederzeit genutzt werden kann. Tel.: +48 68 360 40 06, E-Mail: wymiarki@zielonagora.lasy.gov.pl.

Datierung: um 1888

Die Residenz ließ der damalige Eigentümer der örtlichen Glashütte, Franz Barth Senior, errichten. Der Grundriss des Gebäudes ist rechteckig, es ist zweigeschossig, das Souterraingeschoss weist hohe Decken auf. Der Haupteingang wurde mittig angeordnet und befindet sich in einer siebeneckigen Apsis, die auch als Treppenaufgang dient. An der südlichen Ecke wurde ein ebenso siebeneckiger Turm mit einem schlanken Spitzdach und einer Windrichtungsanzeige angebaut. Zwischen Turm und Apsis wurde auf Höhe des Obergeschosses ein Balkon angelegt, dessen Balustrade mit einem geometrischen Muster verziert wurde, das auch an den Gesimsen unterhalb der Fenster zum Einsatz gelangte. Unterhalb der meisten Fenster wurden jeweils 3 oder 4 schlank gehaltene konkave Arkaden angeordnet. Oberhalb der Fenster des Obergeschosses verläuft ein Fries mit geometrischem Muster. Auch an der Westseite des Gebäudes wurde mittig eine siebeneckige Apsis angebaut. Auf Höhe des Obergeschosses befindet sich auch hier ein Balkon, der über einen Treppenaufgang erreichbar ist. Das Mauerwerk der Balustrade wurde mit einem Fries verziert, der das gleiche geometrische Muster wie der Balkon an der Südseite aufweist.

● The Barth's villa in Wymiarki

Location and approach:

The villa is located in the northern part of Wymiarki village, by the lake.
Address: 1 Łąkowa st. 1, 68-131 Wymiarki.

Car park:

By the Księcia Witolda street or on the premises of forest incorporate – entrance from Łąkowa street.

Admission:

The building is a seat of Wymiarki Forest Incorporate with possibility to visit within working hours, after previous arrangement. In front of the villa there is an educational path called 'Przy stawie' (By the pond) operating whole week for visitors.

Dating: circa 1888

The residence was built by Franz Barth (senior), the owner of local glass factory at that time. The villa was built on a rectangular plan, with two storeys and high basement. The main entrance is set centrally, incorporated into heptagonal apse functioning as staircase. Heptagonal tower, finished with soaring roof with fascia board, was added into the southern corner of the facade. Between the tower and apse there is a terrace at the level of the second storey.

46

Pomiędzy wieżą a absydą na wysokości drugiej kondygnacji umiejscowiono taras. Balustradę tarasu zdobi fryz o wzorze geometrycznym, taki sam biegnie ponizej, pod rzędem okien. Pod większością okiem wykonano wklęste arkadki, w liczbie po 3 i 4. Ponad oknami piętra biegnie fryz o wzorze geometrycznym.

Od strony zachodniej w części centralnej dostawiono heptagonalną absydę. Z tej samej strony na poziomie pierwszej kondygnacji znajduje się taras ze schodami. Mur balustrady tarasu zdobi fryz analogiczny do tarasu fasady.

Pierwotne, XIX-wieczne założenie zostało przebudowane w latach 1909 i 1928, nadając rezydencji odmienione oblicze.

Po II wojnie światowej w budynku kształcono kadry pracowników leśnych, a od 1983 roku mieści się w nim siedziba Nadleśnictwa Wymiarki.

Wewnętrz, w sali narad zachowała się boazeria o rozwiniętych profilach, z intarsjowanymi i obrobionymi snykersko płytcinami, przedłużenie której stanowi szafka. Ponadto kominek kaflowy z kafli szkliwionych szkliwem ołowianym o barwie seledynowo-zielonej, fryzowanymi muszlami św. Jakuba. Drugi piec kaflowy, w stylistyce bidemayerowskiej, przedstawia formę walca z siedziskiem.

Umfangreichere Umbauarbeiten erfolgten in den Jahren 1909 und 1928, die der Residenz ein von den ursprünglichen Entwürfen aus dem 19. Jahrhundert etwas abweichendes Aussehen verliehen.

Nach Ende des Zweiten Weltkriegs wurden in der Villa Forstarbeiter ausgebildet, seit 1983 ist sie Sitz der Oberförsterei Wymiarki.

Von der Innengestaltung blieb im Sitzungssaal eine kunstvolle Täfelung mit abwechslungsreichen Profilen und Schnitzereien erhalten, deren Verlängerung in einen großen Schrank mündeten. Auch ein Kachelofen, deren Kacheln mit einer für Seladon charakteristischen Bleiglasur in mattgrünen Farbe versehen wurden und deren Abschluss ein Fries mit Jakobsmuscheln bildet, blieb erhalten. Ein zweiter, im Stile des Biedermeier errichteter Kachelofen weist eine walzenförmige Gestalt mit Sitz auf.

Im Jahre 2010 wurde die Villa umfangreich instandgesetzt. Ziel war es u.a., das Souterraingeschoss in ein Begegnungszentrum für Förster umzugestalten. Während Renovierungsarbeiten im Jahre 2011 entdeckte man im Treppenaufgang am Haupteingang Überreste von Wandmalereien, die aller Wahrscheinlichkeit nach auf das erste Viertel des 20. Jahrhunderts zu datieren sind. Die erhaltenen Malereien knüpfen an geometrische und Pflanzenmotive an, die für den Jugendstil typisch sind.

The terracebaluster is decorated with frieze with geometrical pattern and the same is under the row of windows. Under the majority of windows there are small concave arcades in the number of 3 or 4. Above the windows of the storey there is frieze with geometrical pattern.

From the western side the heptagonal apse was added to the central part. From the same side on the level of the first storey there is a terrace with stairs. The wall of the terracebaluster is decorated with frieze corresponding with the patio façade. Originally, the 19th building was rebuilt in 1909 and 1928, according changed visage to the residence.

After World War II, the staff of forest incorporate were educated in the building and since 1983 it is a seat of the Forest Incorporate in Wymiarki.

Inside, in the meeting hall there is preserved panelling with developed profiles, with intarsia and ornately-carved panels and the cabinet is its extension. Moreover, the tiled fireplace made of glazed tiles which were glazed with leaden glaze of green-celadon colour and with friezed St. Jacob's shells.

Budynek został zmodernizowany w 2010 roku. Projekt dotyczył remontu willi i adaptacji najniższego poziomu na centrum spotkań leśników.

W 2011 roku w trakcie prac remontowych w willi odkryto nad klatką schodową, przy głównym wejściu, relikty szablonowych dekoracji malarskich pochodzących przypuszczalnie z 1. kwartetu XX wieku. Zachowany fragment malatury nawiązuje do motywów geometrycznych i roślinnych charakterystycznych dla stylu secesji.

Atrakcje w okolicy:
Ścieżka dydaktyczna „Przy Stawie” z „Dębem papieskim”
i wiatą, Kościół św. Michała Archanioła w Witoszynie,
krzyż pokutny,
miejsce po „Czerwonej Oberży”,
kapliczka przydrożna, dawne leśniczówki książęce,
zabytki industrialne na terenie huty szkła,
trasy rowerowe „Korona Wymiarki”
w Borach Dolnośląskich,
stanowisko „15 południk”.

Sehenswürdigkeiten in der Umgebung:

Naturlehrpfad „Am Teich“ mit „Papsteiche“
und überdachtem Rastplatz, Erzengel Michael-Kirche
in Witoszyn, Sühnekreuz, Überreste der „Roten Herberge“,
Wegkapelle, ehemalige Herzogliche Forsthäuser,
Industriedenkämler auf dem Gelände der Glashütte,
Radwanderwege in den Niederschlesischen Primärwäldern
(„Die Krone von Wymiarki“), Meridianstein „15. Längengrad“.

Another tiled stove in Biedermeier style presents the cylinder form with seat. The building was modernized in 2010. The project concerned the renovation of the villa and adaptation of the lowest floor for the foresters meeting centre.

In 2011 during the renovation works in the villa, above the staircase by the main entrance, the relicts of patterned pictorial decorations coming from probably form the first quarter of the 20th century. The preserved fragment of manner of painting refers to the floral and geometrical patterns characteristic for Art Nouveau.

Villa Barth jun.

Attractions in the neighbourhood:

The educational path called 'Przy stawie', 'Pope's oak' and shed, St. Michael Archangel's Church in Witoszyn, penitential cross, place of the former "Czerwona Oberża" (The Red Tavern), roadside shrine, former ducal forester's lodges, industrial monument on the glass factory's premises, cycle paths 'the Crown of Wymiarki' in Lower Silesian Forest, the position of the '15th meridian'

● Pałac Chichy

Lokalizacja i dojazd:

Obiekt położony jest w centralnej części Chichy, w zapleczu głównej arterii wiejskiej, nad Potokiem Młyńówka. Adres: Chichy 37e, 67-320 Chichy.

Parking: Na terenie zespołu.

Dostęp:

Prywatny obiekt jest dostępny po uzgodnieniu z właścicielem. Pełni funkcje mieszkalną, agroturystyczną i kulturalną, tel. 506 741 067, e-mail: palacchichy@gmail.com.

Datowanie: ok. 1718 r.

To jedna z czterech wiejskich rezydencji rozlokowanych nad niewielkim Potokiem Młyńówka, korelującym z dawną granicą pomiędzy księstwem żagańskim a głogowskim. Pałac wzniesiono z inicjatywy Christopha Gottloba von Knobelsdorffa, najprawdopodobniej na zrębach starszej budowli, która mogła posiadać cechy obronne.

Budynek jest dwukondygnacyjny z wysokim podpiwniczeniem oraz poddaszem, przykryty dachem mansardowym. Pierwotnie zbudowany na planie prostokąta, z dobudówką od strony północnej. Fasada posiada pozorny ryzalit zwieńczony trójkątnym naczółkiem zzegarem. Elewacje w narożach ujęto bonowaniem.

● Schloss Kunzendorf (Chichy)

Standort und Anfahrt:

Das Objekt befindet sich im Zentrum der Ortschaft Chichy unweit der Hauptstraße am Mühlgraben (Brzeźniczanka). Adresse: Chichy 37e, 67-320 Chichy.

Parkplatz: auf dem Anwesen

Besichtigung:

Das Schloss befindet sich in Privateigentum und kann nach Absprache mit dem Eigentümer besichtigt werden.

**Datierung: (1718?)
Anfang des 18. Jahrhunderts**

Das Schloss Kunzendorf ist eine von vier Residenzen, die entlang des auch Gibirgsbach (Brzeźniczanka) genannten Mühlgrabens gelegen sind, der einst die Grenze zwischen den Herzogtümern Sagan und Glogau gebildet hatte. Es wurde im Auftrag von Christoph Gottlob von Knobelsdorff wahrscheinlich auf den Überresten eines älteren Bauwerks errichtet, welches wiederum – anknüpfend an die einstige Grenzlage – zu Wehrzwecken gedient haben könnte.

Das Gebäude ist zweigeschossig mit einem zu Wohnzwecken genutzten Dachboden sowie einem Souterraingeschoss mit hohen Decken; die Bedeckung erfolgte mit einem Mansardendach. Ursprünglich war der Grundriss viereckig, an der Nordseite wurde ein kleiner Flügel angebaut. Kennzeichnend für die Fassadengestaltung ist ein Scheinrisalit, in dessen dreieckigem Giebel eine Uhr eingelassen wurde. Die Ecken wurden mit Bossenwerk versehen.

● The Chichy Palace

Location and approach:

The palace is located in the central part of Chichy, in the hinterland of the main village road, by the Młyńówka stream.

Address: Chichy 37e, 67-320 Chichy.

Car park: On the complex premises

Admission:

The private facility is accessible upon agreement with the owner. It is the premise of residential, agricultural and cultural function.

Phone number: 506 741 067,
e-mail: palacchichy@gmail.com

Dating: The beginning of 18th century (1718?)

It's one of the four residences located on the small Młyńówka Stream, correlating with the former border of between the Duchy of Żagań and the Duchy of Glogów. The palace was erected on the initiative of Christoph Gottlob von Knobelsdorff, probably built on the framework of older building which could have defensive features.

It is two-storey building with high basement and attic, covered with mansard roof. Originally built on the a rectangular plan with the extension from the northern side. The façade has got apparent avant-corps finished with triangular jerkin heads with a clock. The elevation in corners was finished with rustication.

The palace was remodelled in about 1840, when the extension was uplifted about one storey. Another renovating and building works are registered for 1885 and 1906. During the works in 1957 and 1983 the appearance of the building was simplified by hacking off the majority of the elevation detail.

Inside the ground floor, there is preserved the room with groin vault. From the previous equipment, only the Duchess Wilhelmina Katarzyna Biron's bust remained, which is made of alabaster and extricated from palace pond.

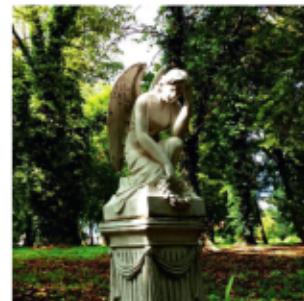

Pałac był przebudowywany ok. 1840 roku, kiedy to podniesiono przybudówkę o jedną kondygnację. Kolejne prace remontowo-budowlane rejestruje się w latach ok. 1885 i 1906. Podczas prac w latach 1957 i 1983 poprzez skucie większości detalu elewacyjnego uproszczono wygląd budynku. Detal ten odtworzono po 2002 roku.

We wnętrzu na parterze zachowało się pomieszczenie ze sklepieniem krzyżowym. Z dawnego wyposażenia zachowało się wykonane z alabastru popiersie żagańskiej księżnej Wilhelminy Katarzyny Biron, wydobyte z przypałacowego stawu.

W 1804 roku właścicielem majątku została rodzina zu Dohna, władająca również małomickimi dobrami. Od 1883 roku przechodzi w ręce generała Oskara Karla von Diebistcha, ożenionego z córką Dohnów. Po II wojnie światowej pałac funkcjonował w strukturze PGR. W latach 90. XX wieku pod zarządem AWRSP popadał w ruinę. Od 2002 roku jako własność prywatna przechodzi gruntowny remont i zostaje przywrócony do funkcjonowania jako mieszkanie oraz miejsce działalności kulturalnej i agroturystycznej. Integralnymi częściami zespołu są przypałacowy staw oraz park krajobrazowy z cennymi okazami drzew. Przepływająca obok Młynówka przy wysokim stanie wody gości spływy kajakowe.

Um 1840 wurde das Schloss umgebaut; zur damaligen Zeit wurde auch der Anbau aufgestockt. Weitere Umbau- und Instandsetzungsarbeiten werden für die Jahre 1885 und 1906 vermerkt. Bei Umbauarbeiten in den Jahren 1957 und 1983 wurden zahlreiche Elemente des Fassadenschmucks entfernt und das Aussehen des Gebäudes stark vereinheitlicht. Nachdem das Schloss 2002 wieder in Privatbesitz überging, wurde die Fassade erneut nach ihrem historischen Vorbild gestaltet.

Im Erdgeschoss blieb ein Raum mit Kreuzgewölbe erhalten. Von der einstigen Ausstattung blieben wiederum aus Alabaster gefertigte Büsten der Saganer Herzogin Wilhelmine Katharina von Biron erhalten, die man aus dem Schlossteich geborgen hatte.

Im Jahre 1804 ging das Schloss in den Besitz der Familie zu Dohnaüber, zu deren Besitzungen auch Ländereien bei Mallmitz (heute Małomice) zählten. 1883 folgte Generalmajor Oskar Karl Ernst von Diebitsch, der mit einer der Tochter der zu Dohna verheiratet war.

Nach dem zweiten Weltkrieg diente es als Sitz der Landwirtschaftlichen Produktionsgenossenschaft im Ort. In den 90er Jahren wurde es von der Staatlichen Treuhand für Landwirtschaftliche Güter verwaltet und verlieft zunehmend. Seit 2002 befindet es sich wieder in Privatbesitz, wurde grundständig saniert und wird nun als Wohngebäude genutzt, in dem auch kulturelle Veranstaltungen stattfinden und einzelne Räume von Touristen angemietet werden können.

In 1804, the zu Dohn family became the owner of the premises, which had also the properties in Małomice. Since 1883, the palace became a possession of Oskar Karl von Diebisch, married to Dohn's daughter. After the World War II, the palace functioned in the structure of State Agricultural Farm. In the 90ties of the 20th century under the management of Agricultural Property of the State Treasury Agency, it was crumbling. Since 2002 as a private property it was thoroughly renovated and reintroduced as a flat and the place of cultural and agricultural activity.

The integral parts of the complex are palace pond and the scenic park with valuable rare tree species. The Mlynówka river flowing next to the palace with the high level of water hosts the canoeing.

www.vestban.Geburtsstarg. der in
Lingnau geborenein China v. Han-
schen Yung führte in das Disse-

Zum Anwesen zählt ein Schlosssteich sowie ein Landschaftspark mit einem wertvollen Baumbestand, der sorgsam erhalten und gepflegt wird. Bei ausreichendem Wasserstand wird der nahe gelegene Gibirgsbach gern von Pendlern für Ausflüge in die Natur genutzt.

Sehenswürdigkeiten in der Umgebung:

Johannes-der-Täufer-Kirche in Chichy,
ehemaliges Pfarramt, Burg Wittgendorf (Witków),
Erzengel Michael- sowie Kirche der Gottesmutter
von Rokitno in Witków, Burgruinen in Janowiec
(Johnsdorf).

Atrakcje w okolicy:

Kościół św. Jana Chrzciciela w Chichach,
dawna plebania, Zamek Witków,
Kościół pw. Matki Bożej Rokitniańskiej
i św. Michała Archanioła w Witkowie,
ruina Zamku Janowiec.

Attraction in the neighbourhood:

St. John's Church, former parsonage,
The Witków castle, The church of Our Rokitnian
Lady and St Archangel Michael in Witków,
the ruin of Janowiec castle

Pałac Książęcy w Żaganiu

ul. Szprotawska 4, 68-100 Żagań.
tel.: +48 68 477 10 01,
e-mail: it@um.zagan.pl

Państwowa Szkoła Muzyczna

ul. Żelazna 1; 68-100 Żagań
tel. 68 377 27 85,
e-mail: sekretariat@psumza.zagan.pl

Pałac Wdowi w Żaganiu

Pl. Słowiański 17, 68-100 Żagań.
tel. 68 477 10 40, 68 477 10 50,
e-mail: info@um.zagan.pl

Pałacyk - Willa Metzke

ul. Jana Pawła II 7, 68-100 Żagań.
tel.: 68 477 10 01,
e-mail: it@um.zagan.pl

Pałacyk - Willa Meyera

ul. Jana Pawła II 15, 68-100 Żagań

Siedziba kamery księżęcej

ul. Szprotawska 3, 68-100 Żagań
tel. 68 367 11 02

Zamek Szprotawski

Pl. Ewanglicki 5, 67-300 Szprotawa
tel. 68 376 38 11(centrala),
e-mail: ratusz@szprotawa.pl

Pałac Wiechlice

Wiechlice 45 b, 67-300 Szprotawa
tel. 68 376 86 10,
e-mail: recepcja@palacwiechlice.pl

Herzogliches Schloss in Żagań

ul. Szprotawska 4, 68-100 Żagań.
tel.: +48 68 477 10 01,
e-mail: it@um.zagan.pl

Staatliche musikschule in Żagań

ul. Żelazna 1; 68-100 Żagań
tel. 68 377 27 85,
e-mail: sekretariat@psumza.zagan.pl

Witwenhaus in Żagań

Pl. Słowiański 17, 68-100 Żagań.
tel. 68 477 10 40, 68 477 10 50,
e-mail: info@um.zagan.pl

Villa Metzke

ul. Jana Pawła II 7, 68-100 Żagań.
tel.: 68 477 10 01,
e-mail: it@um.zagan.pl

Villa Meyer

ul. Jana Pawła II 15, 68-100 Żagań

Sitz der Herzoglichen Kammer

ul. Szprotawska 3, 68-100 Żagań
tel. 68 367 11 02

Burg Sprottau

Pl. Ewanglicki 5, 67-300 Szprotawa
tel. 68 376 38 11(centrala),
e-mail: ratusz@szprotawa.pl

Schloss Wichelsdorf - Wiechlice

Wiechlice 45 b, 67-300 Szprotawa
tel. 68 376 86 10,
e-mail: recepcja@palacwiechlice.pl

The Ducal Palace in Żagań

ul. Szprotawska 4, 68-100 Żagań.
tel.: +48 68 477 10 01,
e-mail: it@um.zagan.pl

State Music School in Żagań

ul. Żelazna 1; 68-100 Żagań
tel. 68 377 27 85,
e-mail: sekretariat@psumza.zagan.pl

The Widow's Palace in Żagań

Pl. Słowiański 17, 68-100 Żagań.
tel. 68 477 10 40, 68 477 10 50,
e-mail: info@um.zagan.pl

The Metzke's Villa

ul. Jana Pawła II 7, 68-100 Żagań.
tel.: 68 477 10 01,
e-mail: it@um.zagan.pl

The Meyer's Villa

ul. Jana Pawła II 15, 68-100 Żagań

The Headquarters of the Duke's Administration

ul. Szprotawska 3, 68-100 Żagań
tel. 68 367 11 02

The Castle in Szprotawa

Pl. Ewanglicki 5, 67-300 Szprotawa
tel. 68 376 38 11(centrala),
e-mail: ratusz@szprotawa.pl

The Wiechlice Palace

Wiechlice 45 b, 67-300 Szprotawa
tel. 68 376 86 10,
e-mail: recepcja@palacwiechlice.pl

Pałac Henryków

Henryków 71, 67-300 Szprotawa
tel. 68 888 00 44, 505 609 906,
e-mail: info@palac-henrykow.pl

Willa Rümpler w Szprotawie

ul. Niepodległości 16, 67-300 Szprotawa
tel. 68 376 26 03,
e-mail: mbpszprotawa3@wp.pl

Zamek Witków

67-130 Witków 54A
tel.: 694 330 809,
e-mail: kontakt@zamekwitkow.pl

Pałac w Howej

ul. Pałacowa 1, 68-120 Howeja
tel. 68 377-43-14,
e-mail: zspilowa@powiatzaganski.pl

Willa Winklera w Howej

ul. Kolejowa 15, 68-120 Howeja
tel. 68 36-00-331, 68 36-00-332,
e-mail: rezydencjajankow@wp.pl

Dom Mistrza Masońskiego

ul. Młyńska 16, 67-300 Szprotawa

Willa Bartha Wymiarki

ul. Łąkowa 1, 68-131 Wymiarki
tel. 68 360 40 06,
e-mail: wymiarki@zielonagora.lasy.gov.pl

Pałac Chichy

Chichy 37e, 67-320 Chichy
tel. 506 741 067
e-mail: palacchichy@gmail.com

Schloss Sprottischdorf - Henryków

Henryków 71, 67-300 Szprotawa
tel. 68 888 00 44, 505 609 906,
e-mail: info@palac-henrykow.pl

Villa Rümpler in Szprotawa

ul. Niepodległości 16, 67-300 Szprotawa
tel. 68 376 26 03,
e-mail: mbpszprotawa3@wp.pl

Burg Wittgendorf - Witków

67-130 Witków 54A
tel: 694 330 809,
e-mail: kontakt@zamekwitkow.pl

Schloss Halbau - Howeja

ul. Pałacowa 1, 68-120 Howeja
tel. 68 377-43-14,
e-mail: zspilowa@powiatzaganski.pl

Villa Winkler in Howeja

ul. Kolejowa 15, 68-120 Howeja
tel. 68 36-00-331, 68 36-00-332,
e-mail: rezydencjajankow@wp.pl

Wohnhaus eines Meisters der Freimaurerloge

ul. Młyńska 16, 67-300 Szprotawa

Villa Barth in Wymiarki

ul. Łąkowa 1, 68-131 Wymiarki
tel. 68 360 40 06,
e-mail: wymiarki@zielonagora.lasy.gov.pl

Schloss Kunzendorf - Chichy

Chichy 37e, 67-320 Chichy
tel. 506 741 067
e-mail: palacchichy@gmail.com

The Henryków Palace

Henryków 71, 67-300 Szprotawa
tel. 68 888 00 44, 505 609 906,
e-mail: info@palac-henrykow.pl

The Rümpler's Villa in Szprotawa

ul. Niepodległości 16, 67-300 Szprotawa
tel. 68 376 26 03,
e-mail: mbpszprotawa3@wp.pl

The Witków Castle

67-130 Witków 54A
tel.: 694 330 809,
e-mail: kontakt@zamekwitkow.pl

The Palace in Howeja

ul. Pałacowa 1, 68-120 Howeja
tel. 68 377-43-14,
e-mail: zspilowa@powiatzaganski.pl

The Winkler's Villa in Howeja

ul. Kolejowa 15, 68-120 Howeja
tel. 68 36-00-331, 68 36-00-332,
e-mail: rezydencjajankow@wp.pl

The House of the Masonic Master

ul. Młyńska 16, 67-300 Szprotawa

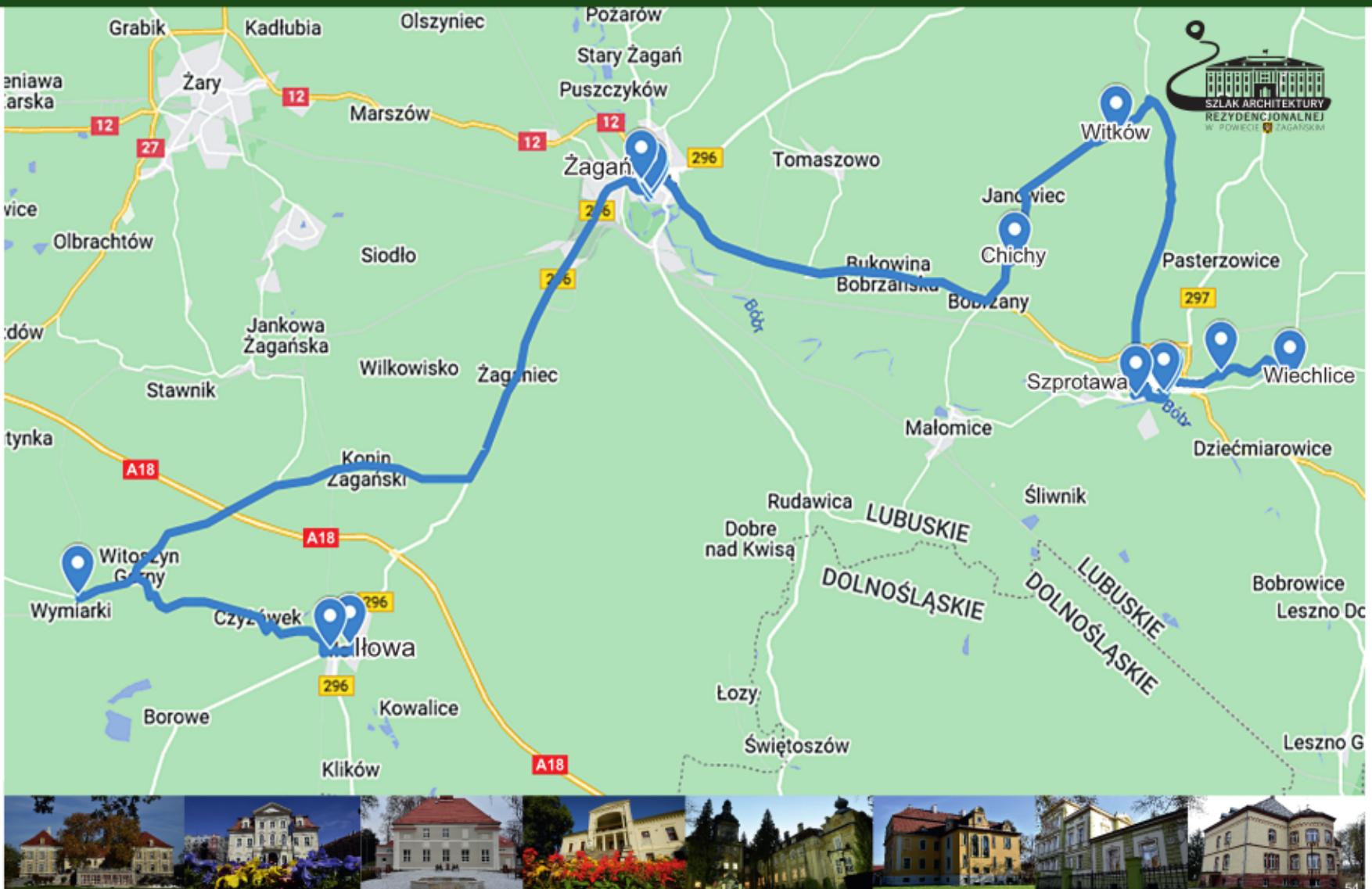
The Barth's Villa in Wymiarki

ul. Łąkowa 1, 68-131 Wymiarki
tel. 68 360 40 06,
e-mail: wymiarki@zielonagora.lasy.gov.pl

The Chichy Palace

Chichy 37e, 67-320 Chichy
tel. 506 741 067
e-mail: palacchichy@gmail.com

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Pałac Książęcy w Żaganiu	8
Państwowa Szkoła Muzyczna	12
Pałac Wdowi w Żaganiu	14
Pałacyk - Willa Metzke	16
Pałacyk - Willa Meyera	18
Siedziba kamery księżęcej	20
Zamek Szprotawski	23
Pałac Wiechlice	26
Pałac Henryków	29
Willa Rümpler w Szprotawie	32
Zamek Witków	34
Pałac w Iłowej	37
Willa Winklera w Iłowej	40
Dom Mistrza Masońskiego	43
Willa Bartha Wymiarki	46
Pałac Chichy	49
Informacje	52
Mapa Szlaku	54
Spis treści	55

INHALT

Einleitung	3
Herzogliches Schloss in Żagań	8
Staatliche musikschule in Żagań	12
Witwenhaus in Żagań	14
Villa Metzke	16
Villa Meyer	18
Sitz der Herzoglichen Kammer	20
Burg Sprottau	23
Schloss Wichelsdorf - Wiechlice	26
Schloss Sprottschdorf - Henryków	29
Villa Rümpler in Szprotawa	32
Burg Wittgendorf - Witków	34
Schloss Halbau - Iłowa	37
Villa Winkler in Iłowa	40
Wohnhaus eines Meisters	43
der Freimaurerloge	43
Villa Barth in Wymiarki	46
Schloss Kunzendorf - Chichy	49
Informationen	52
Die Karte	54
Inhaltverzeichnis	55

CONTENTS

Introduction	3
The Ducal Palace in Żagań	8
State Music School in Żagań	12
The Widow's Palace in Żagań	14
The Metzke's Villa	16
The Meyer's Villa	18
The Headquarters of the Duke's Administration	20
The Castle in Szprotawa	23
The Wiechlice Palace	26
The Henryków Palace	29
The Rümpler's Villa in Szprotawa	32
The Witków Castle	34
The Palace in Iłowa	37
The Winkler's Villa in Iłowa	40
The House of the Masonic Master	43
The Barth's Villa in Wymiarki	46
The Chichy Palace	49
Informacje	52
Trail map	54
Contents	55

